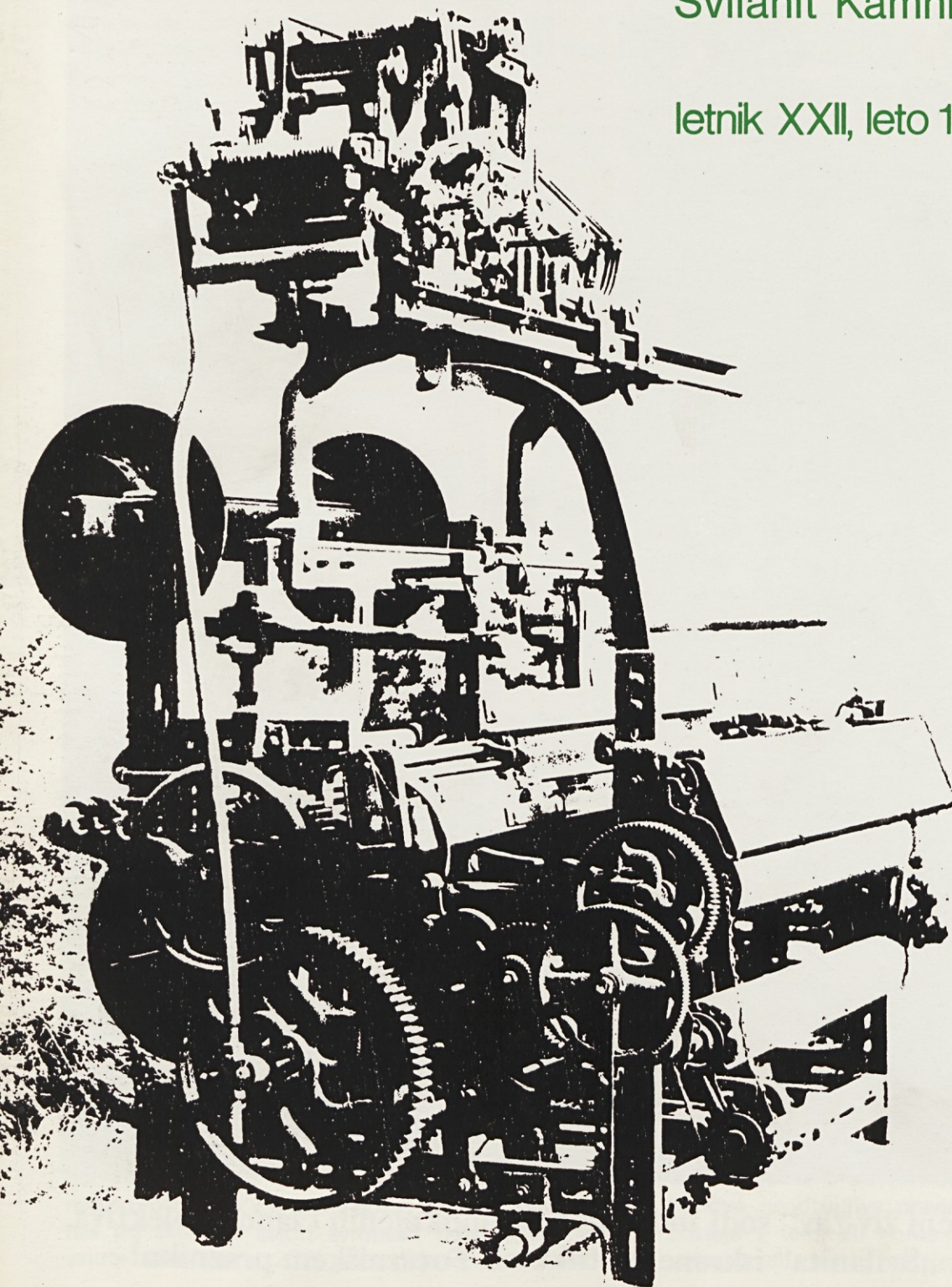

KAMNIŠKI TEKSTILEC

glasilo delovne
organizacije
Svilanit Kamnik

letnik XXII, leto 1984, št. **9-10**

Med „predpraznični živ-žav“ sodi tudi srečanje upokojenih članov kolektiva. Njim in delavcem „Svilanita“ iskrene čestitke ob Tovarniškem prazniku!

Ob našem prazniku

Že nekaj let praznujemo naš tovarniški praznik ob zaostrenih gospodarskih razmerah in dosedaj še vedno ugotavljamo, da smo uspešno gospodarili, čeprav naše rezultate izkrivlja izredno močna inflacija, katere nam do sedaj še ni uspelo zaustaviti. Takšen trend gibanja našega gospodarstva pa nas čedalje bolj zaskrbljuje, saj stalno padanje življenjskega standarda in akumulativne sposobnosti gospodarstva ter čedalje manjše devizne sposobnosti za obnovo tehnološke opreme, nam vzbujajo skrb, kako naprej.

Naši rezultati ob polletnem obračunu so bili izredno dobri saj smo po doseženem dohodku na delavca na četrtem mestu v bombažarski skupini v Sloveniji, po izplačanem osebnem dohodku na delavca pa na tretjem mestu. Zavedamo se, da takšnih rezultatov v bodoče ne bo mogoče obdržati spričo razmer, ki so nastopile v zadnjem času.

Močan porast vseh vrst stroškov, od energije, reprovizualnega, do bombažne preje, bo močno vplivalo na rezultate poslovanja. Najhujši udarec je izredno hitra rast ameriškega dolarja, ki ima za posledico strahovito rast cen bombažne preje in ostalega reprovizualnega iz uvoza.

Zavedajoč se dejstva, da z dvigom cen ne bo mogoče v bodoče pokrivati vseh naraščajočih stroškov, po drugi strani pa notranje rezerve, ki jih brez dvoma imamo še nekaj, ne bodo mogle nadomestiti dviga cen surovin in ostalih stroškov, zato lahko pričakujemo padanje naše akumulacije. Razmere na domačem trgu so se začele spreminjati, minili so časi, ko je šlo vse v promet, ne glede na ceno in kvaliteto. Naša poslovna usmeritev bo morala biti še močnejša v smeri boljšega asortimana, katerega konkurenca ne proizvaja. Tudi ponudba bo morala biti pestrejša in pod boljšimi prodajnimi pogoji kot smo jih imeli do sedaj, čeprav s skrbjo ugotavljamo dejstvo, da naši dobavitelji zahtevajo plačila v zakonskem roku, sicer so nepopustljivi z zaračunavanjem bančnih obresti. Nasprotno pa je pri naših kupcih — trgovino, katera nima dovolj obratnih sredstev. Iz omenjenega razloga so pritiski trgovcev čedalje hujši po daljših plačilnih pogojih in brez zaračunavanja obresti. Taka situacija pa zahteva od nas veliko večja obratna sredstva in nam tako angažira denar, katerega bi morali vlagati v investicije.

Razmere na zunanjem trgu ostajajo nespremenjene, konkurenca je izredno močna, zato se cene letno dvignejo le za nekaj odstotkov in če to primerjamo s porastom naših stroškov se razlika v cenah na domačem trgu in izvozu grozeče večja. Plasiranje naših proizvodov v izvoz je dokaj uspešno, vendar je naš trg skoraj v celoti evropsko tržišče, katerega valuta raste skoraj 20 % počasneje kot rast dolarja

in ker je naša izvozna zadolžitev in obveze do predilnic v \$, tudi na tem področju veliko izgublamo, za kar nam bo kljub takemu izvozu deviz primanjkovalo.

V perspektivi so naše izvozne usmeritve predvsem v prodaji konfekcijskih izdelkov, kjer dosegamo boljše cene in večji iztržek na kg izvožene robe. Nadalje poizkušamo prodreti z našimi izdelki na dolarsko področje. Za doseganje boljših izvoznih cen in racionalnejše proizvodnje bomo morali s posebno skrbjo napraviti selekcijo inozemskih kupcev in skušati sedanji obseg kupcev zmanjšati in povečati količine pri tistih, ki so za nas interesantnejši.

Preskrba proizvodnje z bombažno prejo se je v zadnjem času izboljšala, tako, da skušamo vsaj delno nadoknaditi tisto, kar je bilo izgubljeno v začetku leta. Razlog za boljšo oskrbo so blagovni krediti, s katerimi smo skupaj s predilnicami uspeli zagotoviti dovolj bombaža, da predilnice lahko nemoteno obratujejo. Kakšna bo oskrba še za naprej je v veliki meri odvisno od trga, če nam bo omogočeno najemanje blagovnih kreditov tudi v bodoče in seveda njihovo vračanje iz 100 % prilivov od našega izvoza.

Nakazana problematika nam nalaga težke naloge, ki terjajo nove ukrepe na področju stroškov, asortimana in poslovne strategije. Ti ukrepi bodo nakazani v našem programu za boljše gospodarjenje.

Na zaključku želim opozoriti vse člane kolektiva, da nas čakajo težke naloge, za katere bomo potrebovali veliko truda in smelosti, da bomo kos nalogam, ki nas čakajo.

Vsem zaposlenim želim prijetno praznovanje, katere naj krepí enotnost in razumevanje.

Bogo WIEGELE

Po trinajsti seji CK ZKJ

„V razvoju socialističnega samoupravljanja smo prišli do razpotja, na katerem se odločajo nadaljnja usoda, vsebina in možnosti socialističnega samoupravljanja“, se glasi del predloga sklepa CK ZKJ. Za Zvezo komunistov in za večino delavcev in občanov sigurno ni razpotje v sprejetem programu in Ustavi ter v Zakonu o združenem delu zapisanih pravicah in dolžnostih državljanov SFRJ, saj več kot 30-letnega razvoja samoupravljanja ne moremo izničiti oziroma odvzeti delavcem in občanom kot njihove neodtujljive pravice. Razpotje pa sigurno obstaja v tem, ali bomo te pravice tudi v praksi uresničevali, da bo sprejetim sklepom sledila nji-

hova realizacija, da socialistična morala ne izvira iz besed, temveč dela in ponašanja človeka, da člani ZK niso člani zaradi pričakovanja bonitet in ker plačujejo članarino, temveč zaradi pripadnosti ciljem in pripravljenosti boriti se za postavljene cilje. Razpotij o tem, kaj smo rekli in kaj bi morali tudi storiti, pa je nedvomno še mnogo.

Trinajsta seja CK ZKJ naj bi bila prelomnica v tem, da zlasti v Zvezi komunistov spremenimo obnašanje in kot je bilo že mnogokrat zapisano in rečeno, da od besed preidemo k dejanjem. Komunist, član ZK ne more biti komunist le osem ur na svojem delovnem mestu ali pa morda le na sestanku OO ZK. Vse to mora postati del nas, po srcu in delu.

Obravnava predloga sklepov na OO ZK v naši DO je bila zastavljena tako, da se ne bi zaključila z enim sestankom o tej problematiki, temveč bi se po posameznih področjih preverjalo uresničevanje stališč v praksi. V okviru konkretne razprave o predlogu sklepov pa so bile izoblikovane nekatere konkretne pripombe oziroma stališča o predlaganih sklepih.

„Zahteve 12. kongresa ZKJ in dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije se počasi uresničujejo, ker tehnokratske, etatiistične, skupinsko-lastniške in druge monopolistične sile zelo močno nasprotujejo uresničevanju dogovorjene politike, naj vsakdo živi od sadov svojega dela in se upirajo neizbežnim spremembam v družbenogospodarskih odnosih.“

Na navedeni del sklepa je bila izoblikovana pripomba, da tej trditvi manjka kritična in samokritična ugotovitev, da so te sile prisotne v ZK in izven nje, in da je to vprašanje v prvi vrsti potrebno razčistiti znotraj članstva ZK. Komunisti s takšnimi težnjami verjetno v ZK ne morejo biti prisotni.

„Ne moremo več trpeti, da bi kolektivi, ki imajo izgube zaradi slabega dela, še naprej siromašili družbo v imenu socialistične solidarnosti. Solidarnost mora biti ekonomsko utemeljena s tem, da je vsakdo sam odgovoren za posledice poslovanja, pri tem pa ima pravico do vzajemne in solidarne podpore, sloneče na programih, ki bodo vsakemu omogočili, da z lastnim delom upraviči svoj obstanek in razvoj. Odločno moramo prepričati, da bi se dohodek pridobival z neupravičenim višanjem cen in da bi vodstva pa tudi OZD tako prikrivali svoje pomanjkljivosti v proizvodnji in poslovanju. Komunisti v upravnih organih morajo prepričati takšno ravnanje in zagotoviti, da delavci razpravljajo in odločajo o teh vprašanjih.“

Živahna razprava o tej problematiki je problem izgub in izgubašev ter sredstev za razvoj nerazvitih prikazala predvsem z vidika neodgovornosti vodstev posameznih DO in strokovnega kadra v njih, o preživetosti meril za nerazvita področja in o včasih nesmotrni porabi teh sredstev, za kar pa niso krivi delavci in občani temveč vodstva in organi, ki so z njimi razpolagali. V pretežni meri pa se je pri odločanju o teh sredstvih izgubil vpliv tistih, ki so jih ustvarili.

Nedvomno je bil del dohodka v nekaterih OZD ustvarjen tudi z neupravičenim zviševanjem cen in s tem prikrivanje pomanjkljivosti v proizvodnji in poslovanju, vendar se kot nesprejemljivo ocenjuje, „da bodo morali komunisti v upravnih organih prepričati takšno ravnanje in zagotoviti, da delavci razpravljajo in odločajo o teh vprašanjih.“ Navedene pomanjkljivosti bo možno odpravljati le z ekonomskimi ukrepi ter ob doslednejšem upoštevanju meril ekonomike, ponudbe in povpraševanja na trgu.

Prav je, „da bo ZK z organizirano družbeno akcijo vstrajala, da sprejmemo konkretne ukrepe za zmanjšanje družbene režije in sedanjega velikega števila neproduktivnih delavcev v delovnih skupnostih OZD, gospodarskih združenjih, SIS ter družbenopolitičnih organizacijah in skupnostih,“ v akciji bi pa vsekakor morali to izvrševati v obratnem zaporedju ker v OZD ne moremo zmanjševati birokracije, ki jo pogojuje birokracija in administriranje v SIS in DPS. „CK ZKJ si bo prizadeval, da bi z nadaljnjim dopolnjevanjem in razvijanjem političnega sistema, zlasti še delegatskega sistema kot središča odločanja, dosegli, da bo postal ta sistem izraz interesov združenih delavcev in vsega delavskega razreda“, je zapisano v predlogu sklepov CK ZKJ, komunisti v Svilanitu pa smo mišljenja, da dopolnjevanje in razvijanje delegatskega sistema ni potrebno, potrebna pa je njegova racionalizacija, učinkovitost in boljša kvaliteta delovanja.

Nedvomno pa je razvoj gospodarskih odnosov in političnega delovanja potrebno voditi predvsem v smeri sprejetega dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, saj je nevzdržno politično poudarjati izvoz, OZD pa ob njem izgubljajo dohodek. Govorimo o delitvi dohodka in deviz, ne pa o ustvarjanju in delu. Ustvarjene rezultate želimo porazdeliti po interesih in ne po ekonomskih kriterijih in funkciji večanja dohodka in izvoza.

Ob sicer doseženih rezultatih razvoja, toda ob težkih gospodarskih in tudi političnih problemih in njihovem reševanju je ZK nedvomno izgubila precej ugleda, v njej je premalo delavcev iz neposredne proizvodnje in mladih, je bila ena izmed ocen stanja, dokončno oceno o tem in nadaljnji poti pa mora izreči razprava o sklepih 13. seje med člani ZK in tudi nečlani ter mladino.

Razprava o predlogu sklepov 13. seje CK ZKJ v Svilanitu je bila v prvem delu usmerjena na konkretne pripombe in stališča o predlogu sklepov, nadaljevala pa se bo tudi o konkretnem uresničevanju sklepov med člani in delom, o uresničevanju sprejetega programa dela in gospodarjenja.

Samokritika in kritika ter borba mišljenj o posameznih problemih med člani in delavci ne bi smela biti sprejeta z užaljenostjo oziroma celo zamero, rezultat naj bi bil boljše delo in večji dohodek. Razpotje tega časa ni v cilju, temveč v poti, kako bomo ta cilj dosegli.

Novosti . . .

Leto 1984 bo med drugimi obeleženo tudi z množico aktivnosti pri pripravi panožnih sporazumov o skupnih osnovah in merilih za oblikovanje in delitev čistega dohodka in sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. Ti panožni sporazumi bodo nadomestili vsakoletni družbeni dogovor o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka, ki je bil spremljajoč dokument letne resolucije o družbeno-ekonomski politiki o razvoju SR Slovenije. V njih naj bi se upoštevale predvsem specifičnosti posameznih panog in sicer je njihov pglavitni namen, da se področje razporejanja čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo poenoti tako, da bi se dosegli naslednji temeljni cilji:

- a) razporejanje čistega dohodka za osebne dohodke in skupno porabo ter akumulacijo v odvisnosti od doseženega dohodka, upošteva kvalitete dejavnike gospodarjenja, zlasti produktivnost dela ter upravljanje in gospodarjenje z družbenimi sredstvi.
- b) poenotenje uporabe strokovnih podlag pri pripravi razvida del in nalog in ugotavljanje zahtevnosti del in nalog.
- c) zagotoviti za enak delovni prispevek in rezultate dela posameznega delavca približno enak osebni dohodek, upošteva skupaj dosežene rezultate udeležencea.

Da bi dosegli postavljene cilje se v tem sporazumu skupno urejajo predvsem:

1. skupne osnove za razporejanje čistega dohodka pomembne za delavce TOZD pri uresničevanju razvojnih usmeritev in dejavnosti.
2. za dejavnost značilne kazalnike, še zlasti merila uspešnosti poslovanja za oceno primernosti razporejanja čistega dohodka za osebne dohodke in skupno porabo
3. skupna metodološka izhodišča za ugotavljanje zahtevnosti del in nalog
4. skupna metodološka izhodišča za oblikovanje razvidov del in nalog
5. opredelitev tipičnih del in nalog ter določitev razmerij med njimi
6. skupna merila za ugotavljanje rezultatov dela in delitev dohodkov po opravljenem živem in minulem delu ter za rezultate ustvarjalnosti pri delu
7. skupne osnove in merila za presojo uspešnosti dela poslovnih organov
8. oblikovanje osnov in meril za izplačevanje nadomestil osebnih dohodkov, oblikovanje in porabo sredstev skupne porabe.

V mesecu avgustu je potekala javna razprava, v kateri je sodelovala tudi naša delovna organizacija. Republiški odbor sindikata delavcev tekstilne in

usnjarske predelovalne industrije je v DO Induplati organiziral posvet, katerega so se udeležili delavci, ki se ukvarjajo s področjem delitve sredstev za OD in skupno porabo ter predstavniki sindikata.

Na tej razpravi je bilo posredovanih veliko kritičnih pripomb, predvsem pa je bilo poudarjeno to, da čas sploh ni primeren za sprejemanje tako pomembnih zadev kot je panožni sporazum in da se tako pomembnega vprašanja, kot je delitev, spet lotevamo nepripravljeni.

Tako nas konec letošnjega leta ponovno čaka veliko dela na področju nagrajevanja. Potrebno bo uskladiti naše samoupravne akte s spremembami, ki jih prinaša panožni sporazum. Ob tem je potrebno poudariti, da bo nujno sodelovanje vseh delavcev in ne samo peščice kot se to največkrat dogoja. Samo na ta način bomo lahko uresničili pravično delitev sredstev za osebne dohodke po delu in po rezultatih dela.

Zdenka BRICELJ

Moška moda pomlad—poletje 1985

Moško modo za pomladno in poletno sezono 1985 označujeta kontinuiteta in spremembe. Kontinuiteta, to je širok in velikopotezen kroj, spremembe, to so nove barve, novi elementi v obliki in predvsem bolj skrbna optika v usklajevanju oblačil. Modni razvoj za sezono, ki je pred nami, označujejo trije podatki:

V ospredju je širok razvoj optike. To velja tako za mestno, kot za športno področje oblačenja, kar prihaja do izraza v rafiniranih barvah. Močnejše so opredeljene kombinacije glede na barve, glede na strukturo blaga in tudi glede kroja. Mešanje barv in materialov je mehkejše in poudarja bolj harmonijo in kontrast.

Široki kroji dominirajo še naprej. Močnejše prihajajo do izraza fineše kroja, pojemajo aplikacije, predvsem na žepih in šivih. To velja predvsem za široko področje športnega oblačenja. Široka, naravno padajoča ramena označujejo tako mestno, kot športno modo, pri čemer so ramena pri športnih oblačilih bolj poudarjena. Zgornje širine so atletsko udobne. Pri oblekah so boki prilagajoči. Hlače v pasu so višje, na bokih in stegnih so krojene široko, navzdol se konično zožujejo, konična oblika je glede na vrsto oblačila bolj ali manj poudarjena. Takšna silhueta bo opredeljevala modno poletje 1985.

Nadalje so modno pomembni seti, to so kompleti oblačil, ki so usklajeni barvno, po kroju in aplika-

cijah. Pri tem pa pridobiva na pomenu osebni odnos pri izboru. Posebno mladina ima posebne predstave o oblačenju, ki jih označuje različen izbor in mešanje stilnih elementov.

Še nekaj o barvah. „Svetloba in senca“ se glasi barvna tema pomladno-poletne sezone 1985. Temu ustreza kombinacija sončnih toplih in senčno hladnih barvnih elementov iste barvne družine. Posledica tega je mehko, harmonično niansiranje pri vzorcih. Najpomembnejši barvni smeri te igre svetlobe in sence sta bež-rjava in sivo-modra. Ob tem pa na športnem področju še živahna rumena in ognjeno rjava, kot tudi hladno modra in senčno rjava barvna niansa. Ubiti beli toni služijo kot nevtralne barve pri dodatkih in drugih efektih.

Pri blagu prevladuje gladka optika. Deseni so nežni. Prevladuje platno, fini gabardeni in popelini. Prisotna je tudi dvojna tkanina z zračno prosojnostjo. Srajčni vzorci se kažejo v črtah in karjih, ki niso zahtevni.

Kravatno modo označuje lahka optika, prozorna barvitost, žakardski deseni, ki dobro ustrezajo novim, mehkim srajčnim ovratnikom. Poleg običajnih kravatnih materialov imajo pomembno vlogo platno, lan, volna, strukturirani garni, različne mešanice in tiski na način starih angleških tvilsov. Ponovno se

oživljajo teme iz petdesetih let. Poleg diagonalno črtastih desenov nastopajo žakardni vzorci in tudi grafični deseni. Širina kravate je 8 cm, za pletene in usnjene okoli ali pod 5 cm. Različni tipi pentelj se nosijo pretežno k svečanim oblačilom, vendar pa zbujejo spet pozornost kot kombinacija pri mestni obleki. Posebej na področju mlade mode se nosijo dnevne pentlje v mini obliki. No vost so srajčni šali iz lanu ali bombaža, ki se vežejo kot rute in pristajajo k slogu novih srajc.

Novo smernice s kolnskega sejma bomo skušali realizirati, v kolikor bodo dane materialne in tehnične možnosti.

Martina ERMAN

Kaj bomo ponudili kupcu?

Jesen je čas, ko proizvajalci tekstila nudimo potrošnikom nove kolekcije. Seveda vsi želimo, da bi bile le-te prodajno čimbolj uspešne. Tako je kreiranje, kakor tudi izbor kolekcije zahtevno in odgovorno delo. Izbor kolekcij poteka v naši DO teamsko. Pri tem sodelujejo, prodajna, tehnična, razvojno-oblikovalna služba. Pri odločitvi, da določeni proizvod izberemo, moramo upoštevati sklop stvari. Vedeti moramo, kaj potrošniki iščejo in po kakšni ceni je potrošnik ponujeni proizvod pripravljen plačati. Poleg tega je potrebno upoštevati še proizvodne možnosti.

In kaj bodo vsebovale naše kolekcije za jesen — zimo?

Najprej brisače. Glede na to, da je veliko tkalskih kapacitet založenih z brisačami za izvoz je izbor za domači trg dosti osiromašen. Tako bomo v naslednjih mesecih nudili enobarvne, progaste ter vezene brisače iz programa valk, tiskane brisače ter seveda tudi klasične s cvetličnimi motivi.

Pri frotir plaščih je zaradi velikega izvoza tudi ponudba precej skromna. Naš program vsebuje ženske in moške hišne in otroške kopalne plašče, ki so izdelani iz valk frotirja. Kroji so različni. Značilnosti sedanje mode so široki rokavi, to je vključeno tudi pri naših plaščih. Tako se potrošnik v našem plašču počuti zares udobno. Barve naših kopalnih plaščev so pastelne od bele, rumene, roza, svetlo modre in sive, kakor tudi žive: oranž, lila, ciklam, živo modra.

Naša kolekcija frotir plaščev in brisač je barvno usklajena, kar pomeni, da lahko potrošnik izbere plašč in brisačo v isti barvi. Za naše frotir proizvode je v tisku prospekt, ki prikazuje barvno usklajenost

Takole „po moško“ se bomo oblačile naslednjo modno sezono. Zraven sodi imeniten modni dodatek tudi za ženske – kravata!

Eden od modnih načinov nošenja volnene rute

plaščev in brisač. Omenjeni prospekt bomo delili potrošnikom na sejmih in na prodajnih mestih v trgovini.

TOZD SVILA ponuja potrošnikom zelo velik izbor kravata, v vseh mogočih vzorcih, barvah in materialih od poliestra, čiste svile do velur usnja in nape. Prav po usnjenih kravatah je veliko povpraševanje. Poleg tega pa moški program modnih dodatkov vsebuje še moške šale, svilene in volnene, ter metuljčke.

Za ženski spol pa bomo nudili svilene rutice ter svilene šale za okoli vratu, v zelo široki izbiri vzorcev (karo, proge) in barv. Za zimske dni pa velike volnene rute, ki se nosijo preko hrbta, preko ene rame in tudi na glavi.

Zadnja dva meseca se čuti velik padec kupne moči. Trgovini primankuje obratnih sredstev, zato ku-

pujejo v zelo malih količinah, prav tako pa tudi končni potrošniki nimajo denarja. Zato bomo morali ponujati proizvode, ki so za potrošnike sprejemljivi po kreaciji kakor tudi po ceni.

Ja, kar oglejte si junake na jeklenih konjičkih! Manjka Zinka in še kdo, vsi skupaj pa so bili „zlati“ na občinskem in „srebrni“ na republiškem sindikalnem prvenstvu.

Naši jubilanti

Svilanit se je pred 10., 20. in 30. leti še večal in s tem potreboval več pridnih delavcev. To lahko ugotovimo že samo po podatku letošnjih jubilarov saj je vseh skupaj kar 83 in to za 10 let 36, za 20 let 37 in za 30 let 10.

Rada bi v našem glasilu predstavila vse, pa mi zaradi pomanjkanja časa in prostora to ni uspelo, pa tudi vsi niso bili navdušeni, da bi se nam predstavili. Ne vem, ali je temu vzrok njihova prevelika skromnost, ali pa so bolj skrivnostni. Kakorkoli že, upam, da boste od naših jubilarov, s katerimi mi je bila čast malo poklepetati, zvedeli tudi še kaj takega, kar do danes ni bilo vsem znano. Vem, da bo ta moja predstavitev bolj skromna, vzrok „amaterizem“, pa saj so bili tudi moji sogovorniki zelo skromni, ko so mi vsi po vrsti v začetku pogovora zatrjevali, da mi nimajo kaj posebnega povedati, čeprav vem, da se vsakemu, ki dela v neki delovni organizaciji eno, dve ali tri desetletji zgodijo tudi stvari, ki so toliko pomembne, da bi bili vredni zabeležke v našem časopisu.

Pa naj začnem pri naših mladih „DESETLETNIKIH“.

KADUNC OLGA iz DE konfekcija frotirja

Olga je že pred to stalno zaposlitvijo delala 11 mesecev v Svilanitu, vendar je prišlo takrat do zmanjšanja delovne sile 4 delavk, med katerimi je bila tudi tov. Olga. Komisija, ki je o tem odločala je takrat menila, da si bo s pridobljenim znanjem v poklicu šivilje že nekako pomagala. In res se je znašla. Kot je pot marsikatero mladenke je bila podobna pot mlade Olge, ko si je izbrala življenjskega tovariša. Postala je

tudi skrbna mati trem sinovom in ko so sinovi toliko odrasli, da je njihovo varstvo lahko zaupala tudi drugim, je ponovno iskala delo. Najprej ga je dobila pri privatnem krojaču, pri katerem je delala do 1974. leta, ko je delo zamenjala in se ponovno zaposlila v „Svilanitu“. Od takrat dalje je delala najprej približno 5 let na zahtevnih fazah dela kot je šivanje ovratnikov, potem je delo nadaljevala v krojilnici, kar je trajalo 4 leta, sedaj pa je začasno v modelarni.

Olga ima rada svoj poklic in rada šiva, zelo všeč ji je sedanje delo v modelarni, saj je zaradi svoje zanimivosti in pestrosti bolj interesantno od samega krojenja. Kljub zahtevnosti dela na eni strani in veselja do takšnega dela na drugi strani, ji opravljanje vseh nalog ni težko. Tudi s prejemki v kuverti je zadovoljna. Med sodelavci in nadrejenimi se dobro počuti. Kljub temu pa pravi, da njeni vtisi in mišljenja pač ne morejo veljati za ostale, kar je razumljivo, saj ima vsaka oseba svoja občutja in doživetja.

V pogovoru sva ugotovili, da kljub skrbi za napredek in humanizacijo dela pa bi bile še kakšne stvari, za katere ne bi bilo napak, da bi jih skušali izboljšati, saj zanje ne bi bilo potrebno prevelikih sredstev, kot n.pr. stroj za kopiranje krojev, saj vsaka, ki mora tam občasno opraviti delo ve, da vedno to ni lahko ali pa celo mučno zaradi prevelike prisotnosti kemikalij, ki se pri tem uporabljajo. Mogoče bi to veljalo tudi še za kakšno drugo delovno napravo.

Na vprašanje samoupravljanja in uresničevanja hotenj delavcev preko teh organov mi je povedala, da v samoupravne organe do sedaj še ni bila izvoljena, vendar bi v minulem času to tudi težko delala, saj je imela majhne otroke, v bodoče pa to ne bi bil več problem, če bi se ji delavnik zaradi udeležbe na seji podaljšal za kakšno uro. Glede obveščenosti v delovni sredini pa pravi, da v modelarni nimajo svoje oglasne deske in glede na to, da so od delovne enote prostorsko oddaljeni se zgodi, da jim vse informacije niso vedno posredovane. Na delo se vozi z avtobusom iz Laz v Tuhinjski dolini in pravi, da so te veze ustrezne.

Glede občutkov ob tem jubileju pa pravi, da so ta leta prehitro minila. Kljub temu, da je pred Olgo še precej delovnih let, pa o zaposlitvi v kakšni drugi delovni organizaciji ne razmišlja. Iz pogovora sem ugotovila, da na delo sicer redno prihaja, pogrešamo jo pa na skupnih sindikalnih izletih, kjer je bila enkrat samkrat, dočim se tovarniškega praznovanja še ni udeležila. Kljub temu, da pravi, da ni navajena „hoditi okoli“ pa želim, da s to tradicijo prekine in da se letos in v naprej redno udeležuje skupnih srečanj zaposlenih „Svilanitovcev“.

KUHAR MARIJA iz DE šivalnice

Njeno prvo delovno mesto je bilo v Živilski industriji v Kamniku. Delo ji tam zaradi vlage ni ugajalo, ugotovila pa je tudi, če bi s tistim delom nadaljevala, da za zdravje ne bi bilo najbolje, revmi se sigurno ne bi mogla izogniti. Kljub temu pa je tam zdržala cela 3 leta.

Ob razmišljanju, kako si to stanje izboljšati, si je novo zaposlitev poiskala v „Svilanitu“, kjer je najprej kakšno leto pakirala, nato je klasirala, sedaj pa dela obešanke in je tudi rezerva za obesne listke. Z delom je zadovoljna in se ob tem dobro počuti. Tudi s plačo je zadovoljna. Sicer dela po normi, ki jo tudi presega, kar se seveda pozna potem v kuverti.

V času zaposlitve se je srečala tudi s samoupravljanjem, saj je bila 4 leta kot članica Sveta delovne enote in meni, da je Svet delovne enote opravičil svojo vlogo, saj je bilo precej stvari rešenih v prid prosilk. Pred sejo so se večkrat tudi pogovorili, kako bi to ali drugo zadevo najbolje rešili. Sama misli, da je obveščenost ustrezna, saj se z novicami lahko seznanijo preko oglasnih desk in ostalih informacij.

V svojem delu v podjetju se ne spominja kakšnih posebno slabih ali prijetnih dogodkov. S sodelavkami se razume, kar je bilo pomembno na prejšnjih delih, na sedanjem delu pa je itak sama in se med delovnim časom lahko posveti le delu, razen med malico, ko lahko poklepeta z ostalimi.

Tudi Marija ugotavlja, da je teh prvih 10 let hitro minilo. Glede naslova delovne organizacije pa si pri sebi ne želi spremembe. Ima tudi 9 let staro hčerko, s katero sedaj živita v Črni. Na delo se vozi z avtobusom. Pred tem je hodila na delo iz Brezij, ki so sicer po kilometrih bližje tovarni, vendar je za pot porabila več časa, ker tam ni imela tako ugodnih vez, kot jih ima sedaj, saj je morala prej prepešačiti precejšen del poti. Le pozimi se včasih dogodi, da ima avtobus zaradi vremenskih neprilik zamudo in seveda se v takem primeru tudi Marija ne more izogniti zamudi.

Po delu v tovarni in skrbi za hčerko, najde še toliko časa, da se sprost ob ročnih delih, vseč so ji še zlasti gobelini. Posebnih želja za naprej mi ni povedala, na praznovanje pa bo prišla, če bo le zdravje ustrezno, saj ji je tak način družabnosti všeč.

RAK NADA iz DE tkalnice svile

V znanem Vasenem v Tuhinjski dolini živi naša Nada, od koder se vozi na delo z avtobusom. Pred vstopom na delo v „Svilanit“ je eno leto delala v Tovarni usnja v Kamniku. Su šenje kož ji tam ni najbolj ugajalo, zato se je odločila, da pride v Svilanit. Priučila se je za tkalko in je s tem delom zadovoljna, prav tako pa z nagrajevanjem in stimulacijo za dobro opravljeno delo. Glede tkanja samega mi je pojasnila, da vse tkalke znajo delati vse vrste izdelkov oziroma posluževati vse stroje. V začetku je pri vsakem novem izdelku potrebno več pozornosti in z vsakim novim artilom, ki se tke se nekaj naučijo. Po njenem mišljenju je najlažje tkati krep blago za kravate, tega je danes sicer malo, vendar pa še najbolj teče in tudi napake niso preveč vidne, če je že katera vmes.

V delovni sredini se dobro počuti. Ugotavlja, da se posveča skrbi za delavca precej pozornosti, saj če iščeš pomoč jo v glavnem dobiš ali pa vsaj nasvet. Z informacijami se ji zdi pa tako srednje stanje. So stvari, s katerimi so redno seznanjeni, so pa tudi stvari, o katerih niso seznanjeni ali pa prepozno preko sodelavcev. Tak primer je bil, ko so v trgovini prodajali šale in rute, res da z napako, po ugodni ceni, pa za to delavci TOZD-a Svile, kljub temu, da so to njihovi izdelki, praktično niso vedeli, ampak so zvedeli šele od nekaterih sodelavcev potem, ko izbira skoraj ni bila več možna. Ugotavlja, da se pri takih manjših stvareh kaj rado „zatakne“.

V samoupravnih organih praktično še ni sodelovala. Prej ni bila izvoljena, sedaj pa je bila izvoljena v SIS za otroško varstvo, vendar se sklicanih sej delegacij ali sej skupščin zaradi porodniškega dopusta ni mogla udeleževati.

Letos si je rjavo barvo nabrala na dopustu na Rabu, kjer ji je bilo všeč, prej pa je svoj dopust preživela večkrat v Kraljevi. Tako si je nabrala novih moči za opravljanje nadaljnjih delovnih zadalžitev v tovarni in seveda še doma, saj materi z dvema otrokoma nikdar ne zmanjka dela. Z možem sta si postavila hišo. Pri tem ji je pomagala tudi tovarna, saj je dobila kredit za gradnjo.

Ob njenem delovnem jubileju ji je všeč, da je že toliko časa pri nas in ima namen ostati, saj prebrati in dobiti kaj posebno dobrega ali boljšega skoraj ni mogoče. Rada se spominja skupnega izleta delavcev iz TOZD-a, ko so jo mahnili na izlet na Madžarsko. Rada je šla tudi na krajše organizirane izlete, če je le utegnila in tudi tovarniških praznovanj se rada udeležuje. Letos pa bo to praznovanje zanj še posebej svečano.

Za naprej si želi zdravja, saj ima druge osnove za vsakodnevno življenje zagotovljene, da bi le delo v tovarni še naprej tako dobro teklo. V prostem času rada seže po kakšnem zanimivem domačem, pa tudi tujem, romanu in tudi pletenje ji je ljubo.

SODNIK METOD iz skladišča plaščev

Tudi iz mojega prispevka je razvidno, da je v naši tovarni precej manj moških kot žensk. Tako je Metod šele četrti v mojem pogovoru z jubilanti.

Metod je 7 let delal pri privatniku in to v glavnem copate in cokle. Kljub temu, da je Metod več tega dela, pa ga je

celodnevno delo le preveč utrujalo. Zato je iskal možnost zaposlitve drugje. Ta možnost se mu je pred 10 leti ponudila v Svilanitu, ki jo je izkoristil in pričel delati v skladišču gotovih izdelkov, kjer praktično dela še danes, je obseg njegovega dela je sedaj omejen le na plašče in ostale konfekcijske izdelke. To delo mu popolnoma odgovarja. Pri delu in sodelavcih se dobro počuti. Z uspehi, ki jih dosega sam ali delovna organizacija je zadovoljen. Sam posebnih problemov sicer nima in tudi samoupravljanje se mu zdi dosti demokratično, kljub temu, da v kakšen samoupravni organ še ni bil izvoljen. Informacije v skladišče dobijo in jih tudi preberejo. Z osebnimi dohodki je zadovoljen in želi, da le slabše ne bi bilo.

Na delo prihaja z avtobusom in veze so iz njegovega kraja zadovoljive, saj dela samo na dopoldanski izmeni.

V prostem času rad kolesari ali planinari. V planine jo „mahne“ sam ali pa s kakšno „klapo“, da je več planinskega vzdušja. Tudi Triglav, Stol in druge vrhove je že osvojil in sploh je rad veliko v naravi. To se mu pozna tudi po njegovi zagoreli polti, katere sem mu bila kar, priznam, malo nevoščljiva.

Ob svoji 10-letnici ugotavlja, da ima namen ostati v tovarni do upokojitve, saj nima kaj „kritizirati“. Želim, da bi s tako mislijo ostal še vsa naslednja delovna leta.

Jubilanti za 10 let

1. BAJRAMOVSKI AMDI	DE 30	13. JAGODIC MILICA	DE 13	25. SODNIK METOD	DE 30
2. BALOH MARIJA	DE 10	14. JAZBINŠEK MARIJA	DE 14	26. SRŠEN JOŽEFA	DE 13
3. BERLEC LJUBISLAVA	DE 14	15. JERAS JUSTA	DE 10	27. SUŠNIK ANICA	DE 41
4. BURJA SLAVKA	DE 14	16. KADUNC OLGA	DE 14	28. SUŠNIK MARIJA	DE 14
5. DRAGAŠ DRAGICA	DE 13	17. KOZOLE HELENA	DE 41	29. ŠINK ANICA	DE 14
6. ERZAR STANISLAVA	DE 14	18. KU HAR MARICA	DE 10	30. ŠLEBIR ANICA	DE 13
7. FRANTAR BORIS	DE 30	19. LUNDER EMA	DE 14	31. ŠLEBIR JERNEJ	DE 13
8. GERBIC MARIJA	DE 41	20. PETACI MARIJA	DE 13	32. ŠORN KRISTINA	DE 10
9. GOLOB ZOFIJA	DE 14	21. PRAŠNIKAR MILENA	DE 13	33. ŠTRITOF SILVA	DE 14
10. GORJUP SLAVI	DE 10	22. RAK NADA	DE 42	34. VIDER MARIJA	DE 14
11. HACE MARIJA	DE 14	23. REPNIK MAJDA	DE 14	35. VRHOVNIK FRANCKA	DE 42
12. HRIBAR ERIKA	DE 30	24. REPNIK TONČKA	DE 30	36. VRHOVNIK SONJA	DE 10

nadaljujem z izkušenejšimi „DVAJSETLETNIKI“,

BRICELJ ZDENKA iz TOZD-a Svile

Tudi Zdenka je najprej zatrjevala, da kljub dvajsetim delovnim letom v delovni organizaciji nima kaj posebnega povedati. V razgovoru sem ugotovila, da prva trditev, kot tudi pri ostalih sogovornikih, ne drži, saj sem zvedela precej zanimivosti, od katerih naj še vam nekaj napišem.

Predno je prišla v Svilanit je Zdenka delala 2 leti v Eksperimentalni tkalnici v Kamniku na enakem delovnem mestu kot potem pri nas. Z znanjem tekstilnega tehnika, ki si ga je pridobila na kranjski Tekstilni tehnični šoli, je premagovala

delovne zahteve pri desseniranju izdelkov iz bombaža in svile. V naši delovni organizaciji si je zaradi široke palete izdelkov delovne izkušnje še bolj izpopolnjevala. To skupno desseniranje je trajalo nekako do 1967. leta, ko je za obstoj Svile v Svilanitu bilo nekako prelomno leto in od takrat so se njeni in sodelavkini vzorci pojavljali samo na izdelkih TOZD-a Svile. Sedaj opravlja delo vodje vzorčno oblikovalnega oddelka v TOZD Svila.

Z novo zasedbo „na vrhu“ TOZD-a se je razvoj Svile izboljševal. Asortiman kravatnega blaga se je počasi dopolnjeval s šali in volnenimi rutami. Da razvoj TOZD-a ne bi ostal na isti točki je bilo precej denarja vložena v novo poslovno zgradbo, s čemer so vsi delavci TOZD-a dobili izboljšane delovne pogoje, saj je bilo delo prej zaradi prostor-

ske utesnenosti sila naporno. Tudi strojni park se je s preselitvijo v nov obrat povečal za 2 tkalska stroja. Z novim žakard strojem smo dobili možnosti za izdelovanje originalne folklorne rute, kar prej ni bilo možno. Začel se je količinsko spreminjati asortiman, saj se je kravatnega blaga tkalo manj, povečala pa se je količina moških volnenih in ženskih svilenih šalov in rut. Skušali bomo uvesti še kakšen nov artikel., ki jih na tržišču primanjkuje in seveda, če bomo imeli na razpolago potrebni repromaterial. Kljub raznim artiklom, ki jih v TOZD-u dessenirajo pa se Zdenki še vedno zdi, da je najtežje narediti kolekcijo lepih kravat, saj se pri tem srečujejo z različnimi materiali, velikim številom vzorcev in dessenov, da se lahko pokaže „močna“ kolekcija. Glede na majhen strojni park je pri kravatah zato nujno dopolnjevanje kravatnega blaga tudi iz uvoza, česar se poslužujejo tudi drugi proizvajalci kravat, da imajo tako čim širšo paleto teh izdelkov, saj ne bi bilo prijetno, niti zanimivo, če bi na vsakem drugem moškem videli enako kravato. Povedala mi je tudi, da je to delo desseniranja zahtevno, vendar izredno zanimivo, ker se pri tem vedno nekaj pričakuje, nikdar nisi sigurne, kakšen bo izgled novega vzorca in dsesena, kakšen bo končni izdelek. Tako vsak dan nekaj doživi in ravno to dinamično delo jo navdušuje.

Med sodelavci se dobro počuti in meni, da je v delovni organizaciji za vse dobro poskrbljeno. Tudi po poti samoupravljanja se da včasih stvari kar dobro razreševati. Sama je bila v tem času v delavskem svetu delovne organizacije, večkrat v delavskem svetu TOZD-a, saj zaradi majhnega števila zaposlenih v TOZD-u pridejo vsi zaposleni iz Svile večkrat na vrsto, da so jim zaupane take in drugačne samoupravne dolžnosti. Na splošno je sama z nudenimi informacijami zadovoljna in kdor je zainteresiran ima možnost, da zve vse iz časopisa in Informaterja, so pa tudi taki, da jih te novice morda ne zanimajo.

Tudi Zdenka je razmišljala ob svojih 20 delovnih letih v naši organizaciji in menila, da nima tega občutka, da je res že toliko let minilo. Glede na to, da opravlja strogo specifično delo in ga tudi rada opravlja, nima v prihodnosti namena zapuščati naše delovne organizacije, saj ji tudi bližina doma zelo ustreza.

Tudi po osebnih dohodkih sem jo povprašala in mi je povedala, da so desseinerji v naši industriji še premalo cenjeni, saj jih drugje bolje nagradjujejo in jim s tem priznavajo ustrezno vrednoto. Pravi sicer, da ne pogrša toliko priznanja v denarju, bolj bi ga pričakovala v moralnem priznanju tej službi oziroma delavcem, ki tu delajo. Delo desseniranja poteka v njihovem ateljeju in zato ne hodijo drugje po tovarni, ima pa zaradi tega občutek pri ostalih zaposlenih, da mislijo, da so „bolj visoke“ in jih to moti. Morda sem imela malo takega občutka, „tako na daleč“ tudi sama, vendar, ko sem se pogovarjala sem ugotovila, da je tako mišljenje popolnoma neupravičeno, saj sem imela ob sebi čudovito sogovornico. Malo jo moti tudi dejstvo, da bi lahko v TOZD-u, glede na to, da je v njem le nekaj ključnih

oseb, včasih sprjemali potrebne odločitve bolj na hitro za kakšno stvar, saj se dogodi, da zaradi predolgega odlašanja trpi nadaljnje delo.

Povprašala sem jo po prijetnih in neprijetnih dogodkih, pa Zdenka pravi, da raje obdrži pri sebi kar je prijetnega. Tako je tudi najbolj prav, saj je na ta način življenje lahko veliko lepše. Z veseljem se spominja nekaj let nazaj, ko so se preselili v novo zgradbo in s tem tudi v čudoviti vzorčni oddelek, saj so sedaj delovni pogoji enkratni. Še bolj enkratna se meni zdi in tudi marsikateremu priložnostnemu obiskovalcu ali poslovnemu partnerju vzorčna soba TOZD-a Svile.

Vem, da tovarišice iz razvojnih odelkov večkrat „pokukajo“ tudi onstran meje, kar jim, v času znanega močnega stražarja na meji, ki mu pravimo „polog“, kar malo zavidam, pa mi je povedala, da ta njihova potovanja oziroma ogledi modnih sejmov spadajo k njihovem delu, da vidijo nadaljne modne smernice tistih, ki krojijo modo zahodni Evropi in se mi nato temu delno prilagajamo v okviru naših možnosti in kar pričakujemo, da bo tržišče doma sprejelo.

Tudi o priznanjih, dobljenih na raznih jugoslovanskih sejmih, je stekla beseda. Za svoje kreacije so dobili že „Ljubljanskega zmaja“, v Beogradu „Košuto“, tudi na skopskem sejmu... Ugotavljajo pa, da priznanja niso vedno objektivna in jih velikokrat podeljujejo tudi takim proizvajalcem, ki njihovih razstavljenih oziroma nagrajenih izdelkov v trgovini ni moč kupiti. Največja nagrada za ustvarjene kreacije se zdi Zdenki tista, da so izdelki na tržišču dobro sprejeti in prodajni.

Zdenka svoj prosti čas rada izkoristi v naravi, ko jo s svojo družino mahne na sprehod, saj ji to pomeni dobro sprostitev. Zdenkine želje za naprej so take, da bi še naprej dobro delali, vsaj tako kot zadnji dve leti, kljub spremljajočim težavam bodo skušali s svojo pestro proizvodnjo kupce zadovoljiti.

BROZOVIČ JOŽICA iz DE tkalnice frotirja

Jožica je bila pred zaposlitvijo v naši delovni organizaciji, zaradi družinskih razmer, doma. Ko je imela varstvo za otroka urejeno in okrog sebe same take sosede, ki so delali v Svilanitu, je tudi sama želela, da bi delala v tej organizaciji. Glede na to, da je vedela, da je to bolj „ženska“ tovarna je upala, da bo tudi zanjo kakšno delo. Najprej je bila sprejeta za določen čas in to v tehnično službo. Kmalu za tem je bila za stalno sprejeta na delovno mesto poenterke v tkalnico frotirja, kar je delala vse do letošnjega leta. Z odhodom sodelavke Špele pa je prevzela naloge obratnega tehnika. Z delom je bila zadovoljna prej in tudi sedaj. Dobro se počuti med svojimi sodelavci in nadrejenimi, dasiravno je bilo zadnje čase pri tem več kadrovskih sprememb.

Glede skrbi delovne organizacije za delavca je povedala, da sama sicer ni rabila kakšnih posebnih „privilegijev“. V enoti, ki je največja v tovarni, vidi več takih primerov, ki imajo take ali drugačne težave, vendar se vseh težav nikdar ne da rešiti, saj so različne usode ljudi. S strani podjetja pa je to v dokajšnji meri urejeno, je pa tudi res, da podjetje ni socialna ustanova in si mora tudi vsak sam po svojih močeh pomagati iz težav, v katere je hote ali nehote zašel. Marsikdo po svojih težav niti ne pokaže in takim delovna organizacija res ne more pomagati.

Samoupravljanje se ji zdi kar močno razvežano, včasih tudi ne bi škodilo, če bi ga bilo malo manj. Vendar tega pri nas ne bomo spreminjali. Za splošno obveščenost meni, da je dobra. Katerega zanima je preko Informatorja in časopisa lahko obveščen. So pa določene stvari, ki zaposlene še prav posebno zanimajo kot na primer možnosti dopustovanja, uspeh podjetja in če se dobro prodaja, kar se naredi, saj dobro vedo, da je to najtesneje povezano potem tudi s plačami.

Pri poslovanju delovne organizacije jo nič ne moti, bi pa ukinila nočno delo, če bi bilo to v njeni moči, ker vidi, da je delo v nočni izmeni izredno naporno, zlasti še za ženske. V enoti vidi, da je velik problem za delovno silo v nočni izmeni, čeprav je njihov zaslužek opazno večji.

Tudi Jožici je 20 let neverjetno hitro minilo in sploh nima tega občutka, da je res preteklo toliko časa. Kakšnih posebnih stvari ni doživljala v tem času, ugotavlja pa, da gre vedno malo na bolje, vsaj v naši tovarni, če že drugod ne in želi, da bi tako napredovali tudi v prihodnosti.

JENKO IVANKA iz nabavne službe

Ivanka je prišla k nam iz „Stola“, kjer je delala samo popoldan in sta z možem tako varovala svojo hčerko, saj včasih ni bilo takih možnosti v vrtcih in jaslih, kot sedaj.

Po nekaj letih popoldanskega dela je pričela iskati kakšno drugo delo, ki bi ga lahko vršila samo dopoldan. Slučaj je nanesel, da so takrat v Svilanitu iskali moč za v laboratorij in takrat je prišla k nam. Nekaj let je opravljala dela na kontroli preje, kasneje pa so v nabavi potrebovali delavko in se je za to mesto prijavila. Še danes opravlja naloge likvidatorja računov.

Z delom je zadovoljna in tudi v službi sami se dobro počuti. Vesela je, če je v današnjih časih dovolj preje in drugega materiala, da ni zastojev in da se dobro prodaja.

Tudi Ivanka meni, da je skrb za delavca v naši delovni organizaciji ustrezna, saj vidi, da tudi v obratih starejše delavce po potrebi premeščajo na lažja dela, pri čemer pa upa, da niso prikrajšani pri osebnih dohodkih.

Samoupravljanje v naši delovni organizaciji je približno tako kot mora biti. Tudi z obveščenostjo je zadovoljna in se ji zdi, da je v tovarni dobra in nima pripomb ali predlogov za kakšne spremembe ali izboljšave.

Tudi Ivanka kar ne more misliti, da je že 20 let minilo, odkar je prišla k nam. Že drugo leto bo tovarno zapustila, saj bo dopolnila delovna leta za upokožitev. Kljub temu, da rada hodi na delo, pravi, da bo po upokožitvi lahko še več časa namenila gospodinjstvu in vrtu, ki ji daje še posebno zadovoljstvo.

Precej stvari mi je še povedala pa vidim, da je kar preveč skromna, saj želi, da ostanejo besede le izgovorjene in ne tudi napisane.

Ivanki želimo, kot ostalim jubilentom, da bi svoj delovni jubilej ohranila v nepozabnem spominu. Ob odhodu v pokoj pa, da bi ga uživala v zdravju in dobri volji mnogo let ter večkrat obiskovala svoje nekdanje sodelavce.

JEREB JERNEJ iz DE vzdrževanja in energetike

Jernej je prišel k nam leta 1959. kot mlad fantič, da bi se izučil za kovinostrugarja. Uk je tako zaključil 1962. leta in si pridobil naziv kvalificiranega kovinostrugarja. Sledilo je še služenje vojaškega roka in po tej dolžnosti se je vrnil nazaj v Svilanit, letos pa poteka že jubilejno dvajseto leto njegovega dela.

Jernej se spominja, da je bilo od mehanične in mizarske delavnice naprej proti Bistrici še polno raznega drevja, ki sta ga s sodelavcem Rudijem posekala in na tistem mestu je sedaj skladišče in eksperimentalno tkalnico so postavili za

priučevanje nove delovne sile. Tako je neizkoriščen prostor postal pomemben del v celoti Svilanita.

Pa se povrnimo nazaj k Jernejevim glavnim delovnim nalogam kovinostrugarja: Z delom je zadovoljen, kljub temu, da je v pretežni meri to natančno delo. Na delo se vozi iz Šmarce, kjer živita skupaj z očetom. Poleti, oziroma, kadar je vreme ugodno se na delo pripelje s kolesom, pozimi ali pa ob slabih vremenskih prilikah pa raje stopi na avtobus. Z zaslužkom za opravljeno delo je zadovoljen. Z veseljem sem prisluhnila, da so po njegovem v enoti idealni odnosi, kakršne občuti sam med sodelavci in nadrejenimi. Skrb za delavca in solidarnost se tudi pokaže ob vsaki akciji kljub temu, da v njihovi enoti ne vidi kakšnih posebnih socialnih problemov.

Dotaknila sva se tudi malo dela na področju samoupravljanja, saj je Jernej sedaj že tretje leto član delegacije za Zbor združenega dela iz naše delovne organizacije. Na skupščino tega zbora se lahko posredujejo predlogi delegacije, ki so včasih sprejeti ali pa tudi ne. Na razna zastavljena vprašanja delegatov se dobe odgovori, včasih kar bolj „naokoli“, pa

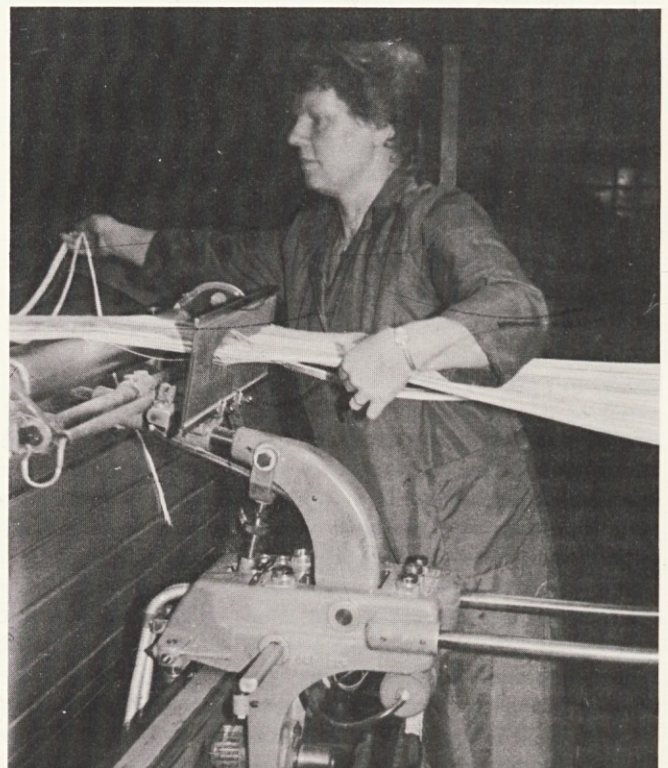
tudi brez odgovora ostanejo kakšna vprašanja, toliko je opazil pri tem, ko je včasih poslan na to skupščino. V delovni organizaciji pa v kakšne druge organe v tem času ni bil imenovan. V zvezi z obveščenostjo pa sam pravi, da ne bere vseh novic, ki so jim posredovane na oglasno desko, kar pa pravi, da je njegova krivda, saj ne izkoristi dane možnosti. Kljub temu, da Jernej ne stoji kar naprej pred oglasno desko, pa ga zanima, kako je z nabavo preje, saj sliši večkrat kakšno tarnanje mojstrov iz tkalnice, s katerimi ima po delovni strani več stikov, da jim tega včasih primanjkuje. Je pa vesel, da je tega sedaj manj in da tkalski stroji ne stojijo več toliko. Jernej popoldneve porabi za opravila na domu in na zemlji, ki jo imata z očetom. Ker oče ne zmore več težjega dela, ostane zato več za Jerneja, ki pa se je temu že dodobra privadil, saj pravi, da se z dobro voljo marsikaj naredi.

Tudi Jerneju se zdi da je hitro minilo toliko let in mi zatrjuje, da se počuti še mladega, kljub temu, da je 25 let odkar je prišel prvič v Svilanit. Ugotavlja, da se je v podjetju v tem času neverjetno veliko spremenilo. Tudi sam se je malo spremenil, saj pravi, da je v prvih letih bolj redno hodil s sodelavci na sindikalne izlete ali na praznovanja, kasneje pa skoraj ne več. Obljubil mi je, da bo letos prišel, saj se spodobi, da jubilanti pridejo po nagrado.

Kar nekaj sva se pogovorila, vendar mi je povedal, da je bil na ta razgovor popolnoma 'nepripravljen' in zato verjetno tudi kakšne pomembnejše stvari iz svojih doživetij ni povedal, ker se v teh minutah razgovora nanje ni spomnil. Bo pa lahko več povedal, ko bo slavil 30 letni delovni jubilej.

KLEMEN MARIJA iz DE tkalnice frotirja

Z delom v Titanu je začela Marija svojo delovno pot. Situacija je bila težka, kar se je poznalo tudi na osebnih dohodkih, ki so bili izredno nizki. Iz teh vzrokov je želela dobiti delo drugje, kjer bi lahko bolje zaslužila. Prišla je v Svilanit in v teh 20 letih tega svojega koraka še ni obžalovala. Z delom je pri nas začela v previjalnici, kjer je 9 mesecev previjala, ves nadaljnji čas pa je snovala. Po mnenju Marije je snovanje zahtevno delo, kar ji prav rada verjamem. Pravi, da

je pri delu potrebno dosti misliti sicer je lahko hitro kaj narobe. Z delom je zadovoljna, čeprav tudi tu ne gre brez težav, zlasti še takrat ne, ko je slabša preja ali pa je primanjkuje in morajo zaradi tega navijati krajše osnove. To pa se močno odraža tudi na količini opravljenega dela.

Z odnosi v enoti je zadovoljna in tudi skrb za delavca v podjetju se ji zdi ustrezna, kolikor pač ve. Veliko pogovorov pa nimajo, saj ni časa za to, ko jih delo priganja naprej.

Na vprašanje, če jo v podjetju kaj moti, ali bi po njenem kakšno stvar drugače ukrenila, je dejala „Ker nam zdaj še dobro gre in dokler bo tako, je to znak, da tudi druge stvari „klapajo“. Sigurno ne bi bilo tako, če bi vsak po svoje delal, tako pa so interesi vseh enotni. Da je res tako je znak tudi v tem, da imamo lepe plače, čeprav kljub temu še kdo ni zadovoljen, vendar v primerjavi z drugimi tovarnami, tudi ta lahko ugotovi, da je primerno nagrajen. Na samoupravnih organih se lahko nastali problem iznese, če je in v glavnem se stvari uredijo, če je možno. Glede obveščeniosti v enoti pa pravi, da kar je takega lahko preberejo na oglasnih deskah čeprav se tudi rado dogodi v primeru aktualnejše teme, da obvestilo kdo od sodelavcev sname z deske, še predno, so ga mogli vsi prebrati.

Ob tem njenem jubileju se Marija dobro počuti in želi, da bi še 7 let lahko tako delala kot dosedaj, ko bo s tem dopolnila svojo pokojninsko dobo: Vesela je, kadar se povišajo plače in kadar se deli še kakšen dobiček. Temu njenemu veselju se vsi zelo radi pridružujemo. Rada se spomni tudi tistega leta, ko so se preselile snovalke iz tkalnice v nov prostor, saj je bilo s tem delo precej olajšano.

V prostem času Marija poskrbi za gospodinjstvo in vzorno urejuje vrt, vmes pa še s sosedi malo posesti in poklepeta in tako si dnevi hitro sledijo eden drugemu.

KUHAR FRANC iz DE barvarne

Kar 15 delovnih let si je France „nabral“ predno je prišel v „Svilanitu“ in to 10 let je delal pri Gozdni v Kamniški Bistrici in 5 let v UTOK-u. Potreba po novih močeh v Svilanitu in zaposlitev žene v naši delovni organizaciji, ga je privedlo, da se je tudi France odločil, da tu nadaljuje svojo delovno pot. Vseh 20 let dela v barvarni. Najprej je bil za pomočnika, 5 let za rezervnega barvarja, potem pa za barvarja, kar dela še danes. Z delom je zadovoljen in kljub ogromnim spremembam od prihoda pa do danes misli, da bi se s kakšnimi manjšimi izboljšavami na aparatih dalo tudi tu delo še olajšati. Ve, da je z deviznimi sredstvi v sedanjih časih bolj na tesno, kljub temu pa meni, da bi izboljšava aparata z avtomatskim gretjem za barvanje veliko pomenila, saj bi bila s tem odstranjena vsaka možnost, da bi se preja „skuhala“. Zlasti pri teh težavah s prejo bi bilo to še bolj potrebno. Obljube za tako modernizacijo so že večkrat dobili, upam, da bodo Francetove želje in želje delovnih kolegov res kmalu uresničene. Tudi želje, da bi bilo preje, barv in ostalih pomožnih materialov dovolj, naj bi bile stalno izpolnjene, da jim v barvarni, pa verjetno potem še kje drugje v delovni verigi, ne bi bilo treba takole ob sobotah na obvezno koriščenje letnega dopusta, kar zvedo šele, ko pridejo na delo.

S plačo je France zadovoljen, čudno se mu pa zdi, zakaj se znesek na stalnost med meseci toliko spreminja, tudi do 100.000 S din. Tudi glede minulega dela se mu zdi, da pri nas zanj ne dobi nič. Čeprav mislim, da to ne drži popolnoma, sva se dogovorila, da se bo ob priliki le oglasil pri vodji nagrajevanja, ki mu bo lahko to do podrobnosti obrazložila in prikazala na ustreznih tabelah.

France je delaven tudi na samoupravnem področju, saj je bil že član delavsekega sveta, sedaj je pa v Svetu delovne enote. Pri tem ugotavlja, da se včasih kakšen sprejet sklep „pozabi“

izvršiti. Rad se pozanima za novice na oglasni deski in tudi v Informatorju, da ve, kaj se dogaja v njegovi delovni okolici. Tudi France se veseli svojega 20-letnega jubileja in kljub nekaterim pripombam, ki jih je podal, je zadovoljen, da dela v taki delovni organizaciji, ki ima dobre gospodarje.

France mi je še zaupal, da svoj prosti čas porabi za delo na vrtu, za rekreacijo rad malo kolesari in zelo rad jo mahne z ženo v hribe, takole na Veliko planino, Kamniško in Kokrško sedlo, Grintovec, Pokljuko, Jelovico in še v druge prijetne kraje, kar pa res ni potrebno, da bi vsi mi vedeli, pa čeprav priznam, da sem radovedna.

France je sicer v „Svilanitu“ zadovoljen, vendar ga pa nekaj že dalj časa „grize“. France je tudi član Zveze borcev in še nekaj članov te organizacije dela pri nas. Pogreša pa aktivnost te organizacije, saj odkar je odšel tov. Marcijan v pokoj, ni ne sestanka, niti kakšnega organiziranega izleta, kot so bili včasih. Pa Francetu ni ravno za izlete. Pravi, če ni denarja za to ga pač ni, lahko bi pa bil tudi sedaj nekdo zadolžen za to, da bi občasno ali vsaj enkrat letno sklical sestanek s člani te organizacije, da bi imeli vsaj delno zadoščenje in s tem priznanje za njihovo delo in trpljenje v času vojne.

PERNE ANGELCA iz DE šivalnice

V ETI je Angelca dobila prvo zaposlitev in tam delala 3 leta in pol. Delovni pogoji so bili za mladega dekleta težki: v mokroti, kjer je bila obuta v škornje, od katerih so se ji na koncu delavnika poznali odtisi na nogah.

V Svilanitu je po oddani prošnji kar hitro dobila zaposlitev. Začela je v previjalnici na previjanju in tam ostala približno 3 mesece. Angelca je bila dovolj velika in iz kadrovskega oddelka je dobila predlog za tkalko, kjer je imela še možnost boljšega zaslужka. V premostitev je privolila in se začela priučevati za tkalko in kaj hitro se je znašla na nočni izmeni, kar je bilo sprva zelo težko zanj, in mislila je, da ne bo zdržala. Kljub temu je preteklo 9 let, ko je delala na nočni izmeni. Na sistematskem pregledu je zdravnik ugotovil, da slabo vidi, zato je bila poslana naprej k specialistu, ki je ugotovil že precej močno okvaro na enem očesu, zato je bila v kratkem času premeščena iz tkalnice, da ne bi opešalo še drugo oko. Poskusila je v šivalnici na striženju, šivanju in nazadnje na pakiranju, kar je lahko delala in še danes opravlja to delo. Kasneje je bil nabavljen pakirni stroj,

katerega sedaj posluhuje Angelca. To delo ji res odgovarja in se dobro počuti, sedaj lahko pri delu tudi sedi, če velikost brisač ni prevelika in si pri tem tako malo spočije tudi utrujene noge.

Z odnosi je zadovoljna, saj nima nobenih težav in tudi skrb za delavca se ji zdi dobra, saj tovarišica obratvodja takoj reagira in skuša stvar urediti tako, da bi bilo za vse najbolj prav.

Samoupravljanje se ji zdi pri nas dosti demokratično, zlasti še, če primerjata to s podjetjem, kjer je zaposlen njen mož. Tudi plače se ji zdijo pri nas kar dosti visoke, zlasti, če pogledamo in primerjamo to z drugimi delovnimi organizacijami v okolici.

Tudi Angelci sem postavila malo provokativno vprašanje, če jo kaj moti, pa mi je povedala, da v enoti včasih opazi, da organizacija dela malo „zaškriplje“, ko zmanjka trakcev ali kaj drugega, da se dela ne da tekoče naprej opravljati.

Angelca ima namen vztrajati v Svilanitu do upokojitve, saj bo istočasno dopolnila delovna in starostna leta. Ker pa je Angelca še mlada, to še ne bo jutri in ji ob tej priliki najprej zaželimo, da bi se na praznovanju kot jubilatka počutila kar najbolje.

RIJAVEC ZDENKA iz DE konfekcije frotirja

Zdenka je doma iz Ljubljane. Vendar jo je kot študentko Tekstilane pot zanesla v Ajdovščino. Ob priliki seminarja o normiranju se je srečala s tov. Ribašem v Kranju, ki se je čudil, da ne poišče službe bližje doma in jo istočasno povabil v Svilanit, kjer smo ravno iskali takšen kader. Ker je vezanost glede štipendije na prejšnje podjetje že potekla, je vložila prošnjo v Svilanitu in bila tudi sprejeta. Še danes ne more pozabiti prvega vtisa, ko je prišla sredi avgusta mimo vratarja in zagledala lep urejen zelen park. Dobila je s tem prisposodbo, kot da je prišla v „raj“.

Zdenka je bila sprejeta na opravljanje del normirke in to delo opravljala kar 9 let, potem pa je bila sprejeta za pomočnika obratvodje DE konfekcije frotirja, kar opravlja še danes. S tem delom je zelo zadovoljna, kot normirka pa je morala biti delavcu vedno „za petami“, kar pa je pri postavljanju tehničnih norm nujna. Po drugi strani je bilo postavljanje norm nekam nehvaležno. Če so bile norme nizke in v zadovoljstvo delavcu, pa za dohodek podjetja ni bilo dobro, če pa so bile visoke, pa so se delavci pritoževali. Tu pa je delo bolj pestro, več praktičnega dela in vse novitete grede tu v izdelavo. Pri tem ima človek več zadovoljstva, vsaj takrat, ko po kreaciji in modeliranju vidiš narejen lep izdelek.

Odnosi v enoti so urejeni in ni problemov, če je pa kar narobe, povemo vsakemu v obraz, potem pa normalno delamo dalje. Sama je zadovoljna, upa pa, da so tudi drugi z njo oziroma njenim delom.

Tudi Zdenka, zadnja intervjuvanka pri „dvajsetletnikih“, ne more verjeti, da je res minilo toliko časa od takrat, ko je prvič prišla k nam. Živo se še spominja pripombe takratnega direktorja Marcijana, ki ji je dejal, da naj ne bi bil Svilanit samo nekakšna odskočna deska za naprej. Včasih je bilo res naporno, saj se je 9 let vozila na delo iz Ljubljane in to iz Viča, pri čemer ji je bilo najtežje, ko je zjutraj vsak dan

zamudila in pri tem srečevala delavce iz nočne izmene, kljub temu, da je šla s prvim možnim avtobusom od doma. Odkar pa je v Kamniku in to je že 11 let, pa še ni zamudila na delo. Tudi to je ena izmed Zdenkinih odlik. Sedaj se v Kamniku, kjer si je kupila stanovanje, zelo dobro počuti in pravi, da ne bi šla več nazaj v Ljubljano.

Zdenka ima občutek, da je skrb za delavca v podjetju ustrezna, pa naj si bo glede okrevanja, zdravstvenih pregledov, počitniških domov . . . , s čemer se nam, zaposlenim res veliko nudi.

Vem, da Zdenka precej aktivno dela na samoupravnem področju, zato sva tudi o tem malo pokramljali. Samo samoupravljanje bi bilo lahko po njenem mišljenju v podjetju še nekoliko boljše, če bi bili vsi zainteresirani za to delo in delovni, vendar je še preveč pasivnih. Zdenka je trenutno

sekretar ZK, namestnik predsednika Komisije za nagrajevanje, član delavskega sveta delovne organizacije. Bila pa je že predsednik Izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata, Stanovanjske komisije, Delavske kontrole, Sveta delovne enote, pa morda še kaj, vendar se človek vsega ob vsakem trenutku ne spomni. Kot samoupravljalci se je zdelo najbolj zahtevno delo v sindikatu in stanovanjski komisiji, kjer se je bilo potrebno angažirati v polni meri. Sindikat ima zelo široko področje delovanja. Ljudje še vedno mislijo, da mora sindikat le nabavljati ozimnico, vendar je veliko bolj zahtevno drugo področje, čeprav glede na trenutno situacijo postajajo tudi cenejši sindikalni nakupi vsak dan bolj aktualni. Morda jo je delo v sindikatu in stanovanjski komisiji še zato bolj angažiralo, ker je bila predsednik, saj kot član le vseeno lahko malo „povedriš“. Je pa še nekaj, če hočeš biti na samoupravnem področju dovolj aktiven, nehote malo trpi delo, ki ga opravljaš, v nasprotnem primeru te imajo pa za nedelavnega samoupravljalca.

Informiranja je dosti, od posameznika pa je odvisno, koliko se za kakšno stvar zanima. Vidi pa, da starejši delavci vse preberejo, da so na tekočem s pravicami in dolžnostmi. Je pa v Konfekciji precej mlajših delavcev, ki so jim še pomembnejši drugi življenjski cilji in jim informiranje, pa naj si bo o uspehu ali napredku, še ne pomeni toliko, kot jim bo v kasnejših letih.

Zdenko sem povprašala o njenih željah za naprej. Brez pomisleka mi je rekla, da bi bila izredno vesela, če bi dobili ustrežnejši prostor za oddelek drobnih izdelkov in butik, saj jih izredno moti tisto dvigalo in spiralne stopnice. Všeč pa ji je oddelek konfekcije, še boljše in lažje pa bo, ko bo viseči transport v tej enoti popolnoma zaživel.

Zdenka po službi gospodinji in še kaj zašije. Če bi imela več prostega časa, bi rada brala, delala gobeline in še marsikaj, pa vendar, dan ima za vse samo 24 ur in za Zdenko tudi ne več.

sedaj njeno redno delo in je z njim zadovoljna ter ga rada opravlja. Tudi kuverta se ji zdi kar ustrezno „debelaa“. Vidi pa, da pri natiku za snovanje nagrajevanje ni najbolj prav urejeno, saj vidi, da imajo natikovalke veliko dela, da pripravijo delo snovalkam, potem pa jim kontrola včasih „stanjšaa“ kuverta tudi za 2 do 3 tisočake, dasiravno vse napake niso enako opazne. Pri tem ugotavlja, da je nagraje-

Jubilanti za 20 let

1. BRICELJ ZDENKA	DE 43	13. JERIČ PETER	DE 13	25. POGAČAR ZDENKA	DE 30
2. BRLEC MARIJA	DE 13	14. KLEMEN MARIJA	DE 13	26. RAK PAVLA	DE 13
3. BROZOVIČ JOŽICA	DE 13	15. KODRIČ ANICA	DE 30	27. RIJAVEC ZDENKA	DE 14
4. ČOŽ CIRIL	DE 30	16. KU HAR FRANC	DE 15	28. SERŠA IVAN	DE 15
5. DROLC ANTON	DE 13	17. LIPOVŠEK MARTINA	DE 30	29. SERŠA MARIJA	DE 13
6. ERZAR CECILIJA	DE 30	18. MAJDIČ SILVA	DE 10	30. ŠKRBINC CIRILA	DE 14
7. GALJOT OLGA	DE 36	19. MALI MARIJA	DE 36	31. ŠKRJANC ALOJZIJA	DE 13
8. GRILJ EVA	DE 23	20. NOVAK FRANC	DE 20	32. ŠURK NIKOLAJ	DE 30
9. GRKMAN VALBURGA	DE 36	21. NOVAK MARIJA	DE 10	33. TREBUŠAK ANTON	DE 30
10. HRIBAR MARIJA	DE 10	22. PERNE ANGELCA	DE 10	34. ULČAR IVANA	DE 13
11. JENKO IVANKA	DE 30	23. PIKL MARIJA	DE 14	35. VRTAČNIK JULIJANA	DE 13
12. JEREB JERNEJ	DE 20	24. PODGORŠEK MARIJA	DE 14	36. VRTAČNIK VILKO	DE 13
				37. ŽEBALJEC ANTONIJA	DE 14

zaključim s cenjenimi „TRIDESETLETNIKI“.

BALANTIČ LJUDMILA iz DE tkalnice frotirja

Po osnovni šoli je Milka pot vodila v poklicno šolo, kjer se je v 3 letih izučila za šiviljo. Takrat si je želela, da bi dobila tudi ustrezno zaposlitev. Prva njena zaposlitev je bila v obratu v Mekinjah, kjer je delala 3 leta, vendar ne na šivanju, saj ni bilo prostega mesta. Delala je na previjanju svile, snovanju in to delo se ji je tako priljubilo, da potem v tovarni ni več želela, da bi šla za šivalni stroj. Po preselitvi na Perovo je najprej snovala predvsem za vafel proizvode. Po potrebi je hodila tudi v takrat imenovani Jugopamuk in tudi v Šmarco, kjer je snovala, navijala votek in opravljala še razna ostala dela. V tkalnici frotirja je bila približno 5 let za rezervo pri snovalkah, natikovalkah, občasno pa nadomeščala še predelavko v pripravilnici. Delo predelavke je

vanje po kvaliteti zelo strogo in bi bilo prav, da bi kriterije nekaterih komaj vidnih napak pri natikovalkah omilili.

Milka se med sodelavci dobro počuti. Zadovoljna je tudi z delovnimi pogoji, v katerih vrši vsakodnevno delo. Na samoupravljanje nima kaj posebnega reči. Trenutno ni član nobenega samoupravnega organa, precej let nazaj pa je bila izvoljena dvakrat v delavski svet. Z novicami se seznanja preko tovarniških glasil in ji tak način podajanja informacij odgovarja.

Tudi Milki so 3 desetletja v tovarni hitro minila in v mislih preleti še naslednjih 5 let, ko bo izpolnila pogoje za upokojitev. Kljub temu, da čas res neverjetno hiti naprej pa ostanejo človeku nekateri dogodki bolj živo v spominu, kot n.pr., kako se je po ukinitvi nočne izmene v Šmarci, zaradi pomanjkanja osnov, vozila s kolesom iz Stahovice v Šmarco, dvakrat po 14 dni, navijati osnove ponoči. da je bilo dosti

pripravljeno za dopoldansko izmeno. Posebnost pri tem pa je bila ta, da je bilo Milko v tistih nočeh izredno strah, saj je bila na delu popolnoma sama v celem obratu, le vratar je pazil, da ne bi dobila kakšnega nočnega obiskovalca. Kljub težavam, ki so se občasno pojavile, kot na primer strah pri delu samo v novčni izmeni, pa Milka ni znala reči ne, če so interesi tovarne to zahtevali. Še danes težko prenaša „jamranje“ nekaterih sodelavk, če je potrebno narediti kakšno naduro, saj bi morali imeti več čuta odgovornosti in se zavedati, da imamo zaposleni v Svilanitu tu svoj kos kruha. Milka svoj prosti čas preživi doma z mamo in na vrtu, ki ji je v veliko veselje. Dosti ljubezni posveča rožam, te pa jo ji vračajo s svojimi lepimi dišečimi cvetovi.

Na praznovanje bo Milka letos prišla, saj je jubilejka, so pa bila tudi praznovanja, ki so minila brez nje. Upam, da bo v bodoče tudi na praznovanjih redno prisotna, tako kot je na delu.

Milkine želje za naprej so, da bi bila zdrava in da bi, ko bo šla v pokoj, tega čimdlje uživala ter da bi bil mir, saj so ji vojne grozote pustile še kot otroku preveč temnine. Želim, da bi se Milkine želje za zdravje in mir v celoti izpolnile.

BERNOT ANICA iz DE tkalnice svile

Aničin dom je bil v Tolminskih Ravnah. Že kot šolarica je med počitnicami razbremenjevala starše s tem, da je pri kakšni hiši po cel mesec predla volno. Veliko volne so takrat spredle njene roke in ni čudno, da ji je marsikateri mladenič za vzpodbudo pri tem delu zapel: „Le predi dekle, predi, prav tako nit naredi . . .“. Ko je Ani končala osnovno šolo, je odšla v Ljubljano za gospodinjsko pomočnico. Ani je bila tam za pravo gospodinjjo, saj je sama opravila vsa gospodinjska dela od kuhanja za 8 oseb do pospravljanja in varstva 3 fantov. Naredila je tudi tečaj krojenja, da je tako lahko še kaj sešila in spletla malim „hlačmanom“. Kljub temu, da so imeli Ani tam vsi radi in se je med njimi tudi dobro počutila, se ji je včasih tudi stožilo po domu, zlasti še takrat, ko je prebirala kakšno pismo, ki ji ga je pisala mama. V Godiču, v majhni hišici, je živel njen ostareli stric in jo vabil k sebi, saj je tudi on ugotovil, da je za mladega dekleta

prenaporno toliko dela. Zato je Ani zaprosila za delo v Svilanitu in ker je imela stanovanje preskrbljeno v Godiču je bila njena prošnja ugodno rešena. Še sedaj se dobro spominja, da je bil njen prvi „ših“ v Svilanitu – v Šmarci ponoči. Še dobro, da je hodila iz Godiča še ena iz vasi dol na delo, saj sama še vedela ne bi, kam iti. Še strica je skrbelo za svojo nečakinjo tako, da ga je tisto noč zadela delna kap, še danes ji je odprta ta neznanika ali od skrbi za nečakinjo ali je bilo to le naključje.

Ani je bila napredna in si je za prve prihranke kupila radio, kateri je tudi stricu potem krajšal ure.

Z delom je začela v previjalnici, kjer je delala 3 mesece. Tisti, ki so jo v delo uvajali so se čudili, da Ani ni imela težav z izdelavo tkalskega vozla, katerega je obvladala že od takrat, ko je predla. Potem je obiskovala težaj za polkvalifikacijo in kasneje še za kvalifikacijo. Želela je priti na delo v obrat v Mekinje, saj bi s tem imela veliko krajšo pot na delo in iz dela. Obljubljeno ji je bilo, da bo lahko prišla v Mekinje, če bo uspešno opravila tečaj. Še pred zaključkom tečaja pa je zaradi odhoda ene delavke iz Mekinjskega obrata pričela vršiti delo tkalke ob pomoči še drugih sodelavk. Delala je na takrat zelo zahtevnih strojih in sicer tkanino, iz katere so potem izdelali kravate. Sedaj že precej let dela na izdelovanju galirung. Zadovoljna je da lahko izdelovanje galirung vrši v drugem prostoru in ne v sami tkalnici, saj bi ji bilo tam zaradi prevelikega ropota težko opravljati to delo.

Zaslужek je še kar dober, vendar pri sedanji draginji denarja ni nikoli preveč. Prisoten je tudi občutek, da so nekatera delovna mesta boljje plačana, dasiravno ni toliko bolj zahtevno delo. Je pač tako, da je treba včasih tudi malo potrpeti, Ani pa je tega navajena in naloženih del ne zna odklanjati. Kljub temu, da radi kaj pogodrnjamo, pa po drugi strani ugotovimo, da naše nezadovoljstvo ni vedno upravičeno. V mislih imamo seveda našo malico ali prehrano med delom. Če so na voljo 3 različne malice, si lahko izberemo res nekaj takega, da lahko pojemo in kar težko gledamo nekatere, ki še vseeno puščajo na krožniku tudi pečenko itd. Verjetno so njihove prehranjevalne navade drugačne.

Med sodelavci se Ani dobro počuti. Rada vidi, da so vsi med seboj prijatelji, saj ob eventualnih sporih ne bi moglo biti zadovoljivega delovnega uspeha. Vendar pa je pri delu z ljudmi potrebno dosti taktike.

Tudi Ani kar ne more misliti, da je že toliko let minilo od takrat, ko je prišla v Godič in seveda v Svilanit. Rada se spominja nekaj let nazaj, ko so se delavci Svile selili v nove prostore in je bilo med njimi veliko radosti, kljub temu, pa sedaj ugotavljajo, da je včasih kar precej hladno.

Ani bo na praznovanje prišla, če le ne bi bilo kakšnih posebnih zadržkov. Upam, da jih ne bo, saj sta otroka že tako rekoč neodvisna in tudi namesto mame marsikaj postorita.

Ani se v prostem času rada sprosti ob gobelinah. Z radostjo se spominja tudi izletov s tovornjakom, saj so ji ostali ravno ti v nepozabnem spominu, ko je bilo povedanih toliko dobrih dovtipov in šal. Spomin ji seže še nazaj v tisti čas, ko je hodila še v Šmarco na tečaj s kolesom in kako je takratni predavatelj „štopal“. Tako sta se oba skupaj pravočasno pripeljala na predavanje.

Ob prijetnih spominih sva zaključili najin pogovor. Pri tem želim, da bi ji tudi sedanja in prihodnja delovna leta bila vesela in ji ostala v prijetnem in vedrem spominu.

BROJAN JOŽI iz kontrolnega oddelka

Iz Polhovega Gradca je bila doma Jožica. V družini je bilo 6 otrok. Zaslужil je samo oče, zato ga je želela Joži razbremeniti in si je poiskala delo v oddaljeni Šmarci, kjer si je kasneje ustvarila tudi družino. Vsa srečna je med svojimi tremi fanti in možem.

Doma, pravi Joži, ni nikdar brez dela, kar ji rada verjamem, saj pri 5-članski družini, pri šoloobveznih otrocih, pa čeprav so pridni, za mamo ostane še vedno največ skrbi in dela. Na praznik podjetja pa želim, da Jožica prepusti tisti dan delo domačim, sama pa naj veselo popraznuje svoj delovni jubilej s svojimi sodelavci.

GRABOVAC MARIJA iz kontrolnega oddelka

Kot mladenka je Marija delala nekaj let doma na kmetiji. Z devetnajstimi leti se je zaposlila, vendar so imeli nekateri sovaščani na to tudi pripombe, češ, dekleta s kmetije naj dela doma, v tovarni pa tisti, ki nimajo doma kaj početi. Je pa res, da na kmetiji tudi ne morejo ostati vsi otroci in da je večini od otrok potrebno slej ali prej oditi od doma.

Marija je tkala frotir 20 let. Prvi spomini ji sežejo na prva delovna leta, ko so imeli slabe delovne pogoje, pozimi v mrazu, poleti v vročini. Sedaj poleti in pozimi skoraj ni razlike, to je urejeno s klima napravami. Zato se Marija čudi, ko sliši, da danes dekleta niso preveč navdušena, da bi šla delat v tkalnico. V svoji tkalski dobi je Marija 15 let delala tudi v nočni izmeni, razen seveda takrat, ko je imela majhne otroke. 20 let dela v ropotu je bila posledica, da jo je

zdravnik zaradi sluha poslal na invalidsko komisijo in potem je bila razporejena v kontrolni oddelek. Z delom je sicer zadovoljna, čeprav jo včasih tudi kaj teži, morda zaradi tega, ker je človek iz leta v leto ob malo mladostne moči. Res pa je, da je v oddelku sedaj več starejših žensk in pridejo polno naloženi vozovi, ki tehtajo kar blizu 500 kg, res težki. Verjetno bi se dalo način dela v oddelku olajšati, če ne bi bili tako utesnjeni. Povečanje prostora jim je bilo sicer že nekajkrat obljubljeno in obljuba je ostala zaenkrat še samo obljuba. Želim, da bi tudi to bilo čimprej realizirano in s tem vsem, tam zaposlenim delo precej olajšano.

Zaradi zaslužka se Marija ne pritožuje in je zadovoljna, včasih pa kakšne ocene vseeno poženejo kri v hitrejši obtok. Marija je v tkalnici delovala v Komisiji za sprejem in odpust delavcev, zdaj, ko je v kontrolnem oddelku, pa nima samoupravnih zadolžitev. Pa tudi sodelavke iz oddelka v glavnem niso v nobenih organih, razen ene, ki je trenutno v Svetu delovne enote. Zato sodelavke rade preberejo novice v Informatorju in Tekstilcu, da so tako na tekočem. Pri naslednjem evidentiranju v samoupravne organe mislim, da bo sindikat ugotovil, da ima v tem oddelku dosti pripravljenosti med sodelavkami za delo v samoupravnih organih.

V Šmarci se je takoj pričela priučevati za tkalko. V svet tkalstva jo je prva popeljala sedaj že upokojena sodelavka Kočar Mici. Po enotedenskem uku je pričela že sama tkati frotir in vafel brisače. Lažje je bilo zanjo tkanje vafel brisače, saj so se morebitne napake na tem manj poznale kot pa na frotirju. Na tkalskih strojih je vzdržala kar 28 let in pol in precej let je vršila delo tudi v nočni izmeni, nazadnje je posluževala po 10 strojev, sedaj pa dobro leto dela na kontroli v kontrolnem oddelku. Z delom na kontroli je sicer zadovoljna, čeprav se je tej spremembi malo teže privadila. Kar nekam strah jo je, ko pregledujejo svoje delo, boji se da ni kaj narobe naredila.

Skrb za delavca se tudi Jožici zdi kar ustrezna. Tudi sama je 1977. leta koristila 14-dnevno preventivno okrevanje. Lani pa je dobila nekaj plošč kritine po ugodni ceni ker je v podjetju niso več rabili. Danes je že kar zelo dobrodošlo, če je možno dobiti kje kaj po ugodni, nižji ceni.

Dotaknili sva se tudi samoupravljanja, vendar pravi, da sama v samoupravnih organih ni sodelovala, ker je bila vedno bolj „cagava“ in je menila, da bodo to poslanstvo bolje opravili njeni sodelavci in sodelavke. Rada pa prebere kaj so na sejah sklenili in tudi druge informacije in novitete jo zanimajo.

Povedala mi je, da se še kar dobro počuti in ni mislila, da bo toliko let tako hitro minilo. Željo ima vztrajati pri tem delu do upokojitve, če ji bo le zdravje naklonjeno.

Pred leti je rada hodila tudi na sindikalne izlete, sedaj pa nekaj let že ni šla nikamor. Pravega vzroka sicer ni za to, da se je za take stvari malo „ohladila“, saj je bilo vedno prijetno. Še posebno rada je ob takih prilikah pokukala v kakšno drugo tovarno. Posebno vesela je bila, ko so si ogledali tovarno v Vižmarjih, kjer se je lahko pogovorila tudi s svojimi nekdanjimi sovaščankami in sošolkami, ki tam delajo. Je pa res, da je povsod treba delati in če primerja, se ji zdi, da je tkanje dosti zahtevno delo.

Zanimivo se ji je zdelo, ko je ob obisku ekskurzije iz Tržiča prišel k njej malo starejši možak in jo vprašal, če so pri nas mojstri tudi kaj „živčni“, s tem je hotel morda dobiti nekakšno tiho „odobrenje“ za svoje stanje, ko tam vrši delo mojstra. Ni pa čudno, če zaradi dela ponoči in stalnega ropota popusti v človeku tudi ta izredno važen faktor kot so živci.

Tudi Marija ne more dojeti, da je 30 let tako hitro minilo. Doživljala je vse mogoče, najbolj pa jo je pretreslo, ko je začelo goreti v tkalnici ob tistem velikem požaru. Še danes jo močno zaskrbi, če se kakšen stroj vname. Res dobro, da so vsi tam zaposleni dobro „izvežbani“ za gašenje. Zato so pogoste gasilske vaje potrebne, da znajo vsi delavci pravilno in hitro rokovati z gasilnimi napravami.

Marija rada pride na naša praznovanja, saj pravi, da je vedno „lušno“. Nekateri sicer pravijo, da je to zapravljanje denarja, vendar pa so tudi taka srečanja potrebna, morda sedaj še bolj, saj se preveč odtujujemo eden od drugega.

Povprašala sem Marijo o njenih željah za naprej, pa mi je dejala, da želi, da bi v podjetju še naprej tako šlo kot dosedaj, da ne bi kje kaj „zaškripalo“ in da bi zaslužili, saj je postalo vse tako drago. Zadnja in največja Marijina želja pa je, da bi ostala zdrava. Upam, da bodo jubilejantkine želje uresničene v celoti.

JEREB MIMI iz tkalnice frotirja

Mimi se spominja, da tudi pred 30 leti ni bilo tako lahko dobiti zaposlitve. Zato je bila pred prihodom v Svilanit zaposlena 8 mesecev v „Melodiji“ v Mengšu. Nato ji je le uspelo, da je dobila tu zaposlitev, kjer je delala tudi njena mati.

Najprej je prišla za delo na previjalnem stroju. Takratna previjalnica se je nahajala v majhnem prostoru še nad hlevom, ki je premogel le 2 majhni okenci. Kasneje je morala v tkalnico. Tudi nočno delo je kaj hitro okusila. Približno 10 let je bila razporejena na delo v 3 izmenah. Ko je pričela z delom instrukturice v tkalnici, kar je še sedaj, pa dela v dveh izmenah. Z delom instrukturice pa ni najbolj zadovoljna. Vendar nima izbire, da bi vršila drugo delo. Rada dela z ljudmi, saj si je zelo želela postati vzgojiteljica, kar ji je v nekem smislu tudi uspelo. Ugotavlja, da tkalnica, kjer se vrši redna proizvodnja, ni najbolj primeren kraj za priučevanje. Že ropota je toliko, da je delo oteženo in ima zaradi tega že težave z glasilkami, ko mora pri razlagi skoraj „vpiti“, da jo učenka, ki mora imeti ustrezno zaščito proti ropotu, sploh lahko sliši. Pa še zainteresiranost novink je različna. Po drugi strani pa je tudi tkalka, ko pride z novinko k njej, ni preveč vesela, saj je s tem nehote motena pri njenem rednem delu. Pri vsem tem pa seveda ne sme niti za trenutek pozabiti na varno delo svojih učenk. Zato bi bila izredno vesela, če bi imela za poučevanje kakšen drug prostor, kjer ne bi bilo toliko ropota in ne bi s tem motila redne proizvodnje pri tkalkah.

Dotaknili sva se tudi nagrajevanja, kjer jo nekatere stvari motijo, kot na primer, da je novinka nagrajevana že v začetku, ko še ne poslučuje polnega števila strojev v isti grupi kot tkalke, ki delajo na 10 ali 12 strojev. To bi moralo biti urejeno kako drugače, da bi bilo bolj realno in vzpodbudno za vse. Zdi se ji tudi, da so tkalke polno zasedene in jo motijo nekatere pripombe, ko sliši, da morajo drugod tkalke več delati in več strojev posluževati in v zvezi s tem bi bilo dobro, da bi kakšno tkalko ali vdevalko poslali pogledat take primere, ker dosedaj na naših ekskurzijah tega še nismo opazili.

Ob svojem delovnem jubileju Mimi nima kakšnih posebnih občutkov, želi pa, da bi se še v bodoče „vrtelo“ vsaj tako kot do sedaj, da bi bili ljudje zadovoljni.

KRANJC MIHAELA iz DE šivalnice

Mihaeli moja želja, da bi se malo pogovorili za naš časopis ni bila nič všeč. Pravi, daraje dela, kot pa vrši take „intervjuje“. Kljub temu je z vedrim razpoloženjem prišla v pisarno obratovodje šivalnice, kjer mi je zaupala nekaj svojih

spominov in doživetij iz svojih 30 let dela v Svilanitu, pa še malo prej.

Mihaelin dom je bil v Komendski Dobravi. Izhaja iz številne družine, kjer je bilo 11 otrok in zaradi tega je morala Mihaela od doma že kot 3 leta star otrok. Otroška leta je preživela tako, kot večina otrok, ki so morali kmalu zapustiti rodni krov.

Mihaela se je kot mladenka zaposlila v Stolu na Duplici, kjer je delala dobro leto in pol. Ker se iz zdravstvenih razlogov ni smela več voziti s kolesom na delo, je zaposlitev v Stolu prekinila in se preselila v Bukovico k teti na gostilno in kmetijo. Tu je delala, kar je bilo potrebno, od vseh kmečkih del do strežbe gostov v gostilni. Ko se je zaposlila v Svilanitu je stanovala na Duplici in do Šmarce res ni bilo daleč. V Šmarci je zdržala kar 7 let in to na delih v barvarni, kjer so bili takrat izredno težki pogoji dela, zlasti še v primerjavi z delom v današnji barvarni, povrh tega so to težko delo opravljale takrat le ženske. Ko je bila narejena nova barvarna, to je bilo 1961. leta pa je Mihaela „zavila“ v šivalnico. Tu je najprej pakirala, nato strigla, sedaj pa šiva. Vseskozi je imela izredno veselje do šivanja in če je šla sodelavka v garderobo, je hitro skočila za stroj in šivala. Kljub temu, pa prizna, da ji je bilo od del, ki jih je opravljala, najbolj všeč striženje, ki je precej bolj razgibano kot pa šivanje oziroma robljenje. Sedaj dela Mihaela na stroju skupaj s še eno sodelavko. Njuno delo je vezano na normo. Včasih je norma dosežena ali celo presežena, trenutno pa imata težave z dosegom norme. Burdura na brisači Unis je drugače tkana in stroj ne odseka avtomatsko, zato si morata pomagati s škarjami, da odstrižeta, to pa je zamuda časa in potem manjka komadov za doseg norme. Upam, da bodo normirci to težavo upoštevali in pri tem artiklu normo prilagodili realnosti.

Mihaela je v teh 30 letih doživela marsikaj. Ni bilo vedno vse z rožcami posuto, pa nizke plače, vendar človek tudi težje čase zdrži. Danes je precej drugače. Kljub temu pa misli, da bi za minulo delo bil potreben drugačen način določanja, ne pa po %. Drugo nagrajevanje se ji zdi v redu, tudi za „oktobrske nagrade“ je prav, da so. Glede na vse okoliščine pa se zamisli in meni, da bi bilo še naprej vsaj tako kot je sedaj, pa bo že šlo.

Mihaela je po naravi vesela, zato se je rada udeleževala izletov, če je le mogla, saj so bili taki dnevi polni dobre volje in smeha.

Glede skrbi za delavca pravi, da se včasih tudi malo premalo prisluhne predlogom za rešitev določenega problema. Sama ni iznašala kakšnih problemov, da bi ji jih drugi reševali, ampak se je trudila, da je zadeve rešila kot je najbolje mogla, saj ni želela s tem obremenjevati še druge.

Mihaela je bila delovna tudi na samoupravnem področju, saj je bila izvoljena v delavski svet in svet enote, kjer se je zavzemala za čimboljše rešitve. Živela je za delo na delovnem mestu, doma pa za moža in sina, sedaj pa še za vnučka, s katerim sta velika prijatelja. Tudi vnuček je rad pri njej. Mihaela zato že kar načrtuje odhod v pokoj, v katerega namerava iti čez kakšno leto, kljub temu, da ji bo manjkalo še nekaj delovne dobe. Ko bo doma bo lahko še več časa posvetila vrtu, hoji v gozd in hribe ter seveda vnučku.

Upam tudi, da ta najin pogovor ne bo zašel v „predalček“, kamor shranjuje Mihaela neprijetne minule spomine, ampak, da ga bo dala v drug „predalček“, kjer so shranjeni sami prijetni, dobri in veseli spomini.

OSOLNIK ZINKA iz DE tkalnice frotirja

Tudi včasih pred 30 letih ni bilo lahko dobiti dela. Ko je Zinka končala z osnovno šolo se je prijavila v tečaj za PK. Po 5 letih dela se je lahko prijavila za obisk tečaja za kvalifika-

cijo, vendar je bil ta tečaj organiziran nekaj let kasneje, katerega je tudi obiskovala in si tako pridobila interno kvalifikacijo za tkalko.

Zaposlila se je s petnajstim letom v Svilanitovem obratu v Mekinjah, kjer je eno leto previjala. Potem je šla v tkalnico, kjer so tkali v glavnem brokat, blago za kravate, krep blago. Kar pester asortiman izdelkov so imeli že takrat. Na Perovem pa se je tkalo v pretežni meri vafel blago. Od leta 1963 pa je Zinka opravljala delo ročnega vezanja osnov, najprej v vafli, potem pa še v frotirju. Tu di v frotirju je še nakaj časa vezla osnove na roko, kasneje pa s strojem. Sedaj dela na vdevanju in galiranju. Za nazaj ugotavlja, da je bilo težko tkati svilo na tkalskem stroju, ko še ni bilo lamel.

Zinka ugotavlja, da ji stalno delo v ropotu in pri luči vpliva na malo slabši vid, prah in prepah pa na glasilke. Dokler je človek mlad vseh teh neugodnosti niti ne opazi, so pa posledice z leti težje. Tudi prihod na delo je bil včasih težji, saj drugega prevoza razen kakšnega kolesa, pač ni bilo. Sedaj imajo pa tudi v smeri njenega doma avtobusno vezo, le zvečer jo morajo priti iskat, ker avtobus ne pelje.

Sedaj je Zinka zadovoljna. Tudi plače, po njenem mišljenju, niso več tako slabe. Zinka dela tudi na samoupravnem področju in sicer je sedaj že drugič izvoljena v Svet delovne enote. Delala je tudi pri sindikatu, enkrat pa je bila izvoljena v delavski svet. Sama meni, da imajo delavci največ možnosti vskladiti svoje interese ravno na sestankih sveta enote.

Med sodelavci se Zinka ves čas dobro počuti. Ugotavlja pa, da so v vseh teh letih nastale precejšnje razlike. K sreči v dobro delavcu. Včasih ni bilo niti malice, sobote so bile delovne in še marsikaj drugega, tako, da primerjave skoraj ni moč delati.

Tudi o svojem jubileju meni, da je tako hitro prišel, da o njem še ni bilo časa razmišljati. So pa dogodki, ki ostanejo človeku v trajnem spominu. Tak hud primer je bil, ko so v tkalnici pogoreli, kar je tudi najhujša nadloga v tej industriji. Čudno je bilo takrat, ko v tkalnici ni bilo slišati ropota. Vsak stroj, ki je bil po požaru usposobljen za nadaljnje obratovanje je prinesel med sodelavce veselje. Za odpravljanje težav je bilo narejenih precej prostovoljnih ur in s tem seveda zmanjšani stroški požara. Bilo je sigurno še kaj drugega v

vsem tem času, vendar se Zinka drugega v trenutkih najinega pogovora ni mogla spomniti. Zadovoljna pa je, da ji sedaj ni potrebno delati v nočni izmeni.

Zinka je redoljubna in na delo ne zamuja, čudi pa se, da nekateri ne čutijo te svoje odgovornosti v tolikšni meri, da bi vsaj na delo pravočasno prihajali, najdejo se pa tudi taki, da jih na delo pač ni in to brez kakšnega opravičila. Morda smo zaradi vseh teh let postali bolj resni, sicer je pa tudi red in disciplina resna stvar.

Pogovarjali sva se tudi o praznovanju ob našem prazniku. Zinka ni sigurna, če bo lahko prišla na praznovanje, kljub temu, da je jubilarntka. Z nestrpnostjo pričakuje ravno v tistih dneh vnučka ali vnukinjo. Verjamem, da je to res poseben dogodek, ki roditeljem in seveda ostalim v hiši daje veliko veselja. Upam, da bo vnuk ali vnukinja tisto noč mirno spala, tako, da bo Zinka z radostjo v srcu lahko prišla med svoje jubilate, saj od „tridesetletnikov“ na praznovanju res ne sme nihče manjkati.

PAVIČ IVANKA iz DE tkalnice frotirja

Kot 15-letno dekle je Ivanka začela svojo delovno pot v Svilanitu. V začetku je tudi malo kolebala in je želela poskusiti še drugje, pa se je premislila in ostala kar na prvem mestu, za kar ji danes ni žal. Saj se je tu počutila dosti varno in so ji v podjetju pomagali, ko je pomoč rabila, pa čeprav je bila „navadna“ delavka, mi je dejala. Sindikatu je hvaležna, da je bila poslana na okrevanje, da so denarno pomagali pri udeležbi otrok v šolski koloniji.

V vsem tem času je doživela tudi veliko lepega, najbolj tragični pa se ji zdijo tisti trenutki, ko se je tkalnica znašla v plamenih in to v večjem obsegu kar dvakrat in obkrat na popoldanski izmeni, ko je bila tudi Ivanka ravno na delu.

Pestro je bilo Ivankino življenje in tudi odnosi so bili bolj „živahni“, saj Ivanka ni ena tistih, ki bi z glavo klonila, če se ji je zdela kakšna pripomba neutemeljena oziroma neupravičena. Vsakemu svoje! Če sama ni kaj prav naredila, je vedela, da bo delala naprej, kot ji je bilo rečeno, pa tudi na napake svojih nadrejenih je znala pokazati, če so bile. Saj kdor dela, včasih tudi kaj pogrēši in vsako dobronamerno opozorilo je vredno pohvale.

Ivanka je v Svilanitu opravljala že vsa mogoča dela od tkalke, previjalke, vezalke osnov, rezerve in nazadnje kot predde-

lavke v previjalnici. Tako rekoč „deklica za vse“. Vesela je, da v previjalnici ni več rednega nočnega dela, čeprav se zgodi, da morajo priti ponoči še, kot na primer takrat, ko so delali usluge za Čitluk in se je mudilo. Veliko preje se previje, če ne za domačo rabo, pa so zraven še usluge in tudi njihov trud se v dohodku kar krepko pozna. Tako se je zgodilo, da so letos bili v previjalnici od direktorja TOZD-a še posebej pohvaljeni, kar se nazaj praktično ni dogajalo, saj se je hvala pelá le tkalnici, koliko so naredili, dasiravno je šla vsa preja najprej skozi previjalnico, pa te pohvale le ni bilo slišati. Včasih jo boli odnos mladih do vsega ustvarjenega v preteklosti in dobrin, ki jih imajo danes v podjetju, pač ne znajo ceniti. Lahko bi bili veseli, da so prišli v tako urejeno tovarno, z urejeno prehrano in vsem ostalim, kar v marsikaterem drugem podjetju še precej škriplje.

Samoupravljanje, skrb za delavca in obveščenost so po Ivankinem mnenju ustrezni. Na vsako vprašanje dobiš odgovor ali pomoč, če zanjo zaprosiš oziroma, če je zadeva izvedljiva. Sama se s hvaležnostjo spominja časov, ko je podjetje rešilo njen stanovanjski problem, saj si ga sama ob 7-članski družini oziroma 5 otrocih, ki so bili takrat še majhni, ne bi mogla rešiti. Z grenkobo se spominja let, ko zanj v domači hiši ni bilo več prostora in je morala živeti s takrat 4-člansko družino v baraki, v mrazu in ostalem neugodju in kako drugače je zaživela, ko je imela ta stanovanjski problem rešen. Danes je vesela, ko ima pridne in zanj pozorne otroke. Pa tudi moža je resno pohvalila, kar gre nam ženskam včasih kar težko iz ust in prej „priletí“ kakšna pikra na njihov račun kot obratno.

Ivanka se z veseljem spominja vseh doseženih uspehov, še posebno pa tistega, ko je Svilanit dosegel prvo milijardo in ta dogodek še sedaj obeležujemo z vsakoletnim tovarniškim praznikom, kamor Ivanka rada pride, če le more.

Povprašala sem jo še po občutkih ob tem njenem delovnem jubileju in željah za naprej pa mi je brez premissljevanja povedala, da se počuti še zelo mlado, pa čeprav ji le še 5 let manjka do upokojitve in ne more verjeti, da ima tolikšno prehojeno pot že za seboj. Omenila je tudi, če je s svojim „jezičkom“, ki nerad miruje, koga kdaj prizadela, da naj ji oprostí, saj kar je bilo povedano, je bilo dobronamerno.

Prijetno je bilo kramljati z zgovorno Ivanko, ima pa eno željo oziroma zahtevo do vseh v Svilanitu, da park ostane v okras tovarni za ves nadaljni čas.

ROZMANIČ VIDA iz kontrolnega oddelka

Kar v nekakšni zadregi mi je Vida najprej dejala, da pač nima kaj takega povedati, kar se je v tem času dogajalo, da še ne bi bilo napisano. Prepričana pa sem, da je povedala tudi še kaj takega, česar še nismo brali.

Prva Vidina zaposlitev je bila v KIK-u, ki je bilo takrat vojno podjetje. Tam je delala 4 leta. Nato je morala delo pustiti in ostati doma zaradi hčerke, za katero ni imela drugega varuha. V Svilanitu je bila zaposlena tudi njena mati in ko se je upokojila, jo je v tovarni nadomestila hči Vida. V tem obratu je bil že zaposlen tudi brat. Z delom je nato pričela v obratu v Mekinjah in to na previjanju, snovanju, vdevanju, po enem letu pa je začela hoditi na Perovo, kjer je snovala vse do ukinitve DE 10 – to jesbila takratna tkalnica vafel brisač. Po ukinitvi tega obrata je bila Vida „postavljena“ na kontrolo, kjer dela še sedaj. Včasih ni bilo razpisov in prijav kot danes, ampak si bil premeščen tja, kjer se je pokazala potreba. Ugotavlja, da se je tudi delo na kontroli v teh letih spreminjalo. Z delom na kontroli pa nehote spremlja tudi vse novitete, ki se pojavljajo v proizvodnji, zaradi tega je to delo še prav posebno zanimivo. V zvezi z osebnim dohodkom pravi Vida, da kar gre, saj je bilo včasih še precej slabše.

Odnosi v delovni sredini so dobri, zato se tudi dobro počuti. Glede skrbi za delavca s strani podjetja pa pravi, da je okrog 1960. leta prosila za stanovanjsko posojilo, ki ga pa takrat ni dobila s pojasnilom, da je še več drugih, ki so takega posojila bolj potrebni kot ona. Sedaj, ko hišo popravlja, pa je le dobila posojilo. Včasih so bili drugačni načini dodeljevanja posojil, s čemer pa ni bila zadovoljna. Sedaj je to bolj urejeno.

Vida je bila dolga leta aktivna tudi v samoupravnih organih. Spominja pa se tudi, da je bilo včasih na sejah teže kaj doseči, če si hotel spremeniti predlagano. Obveščenost je zanj ustrezna, ni pa v podjetju tudi nič takega, kar bi jo motilo in ne bi želela kakšnih sprememb. Kljub temu pa jo včasih le vznemirijo kakšne manjše stvari, na primer, če se nekje dela škoda in če se takoj ne ukrene potrebno za ukinitve takega pojava.

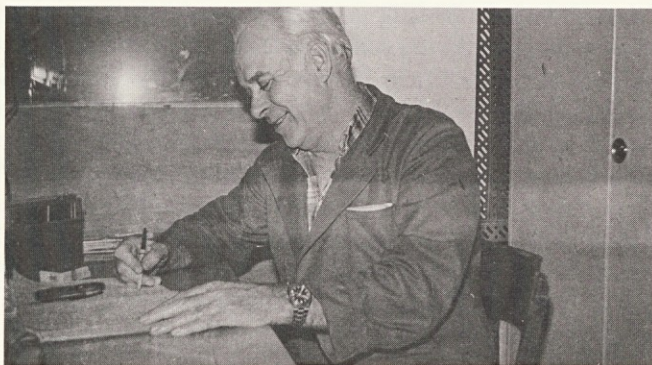
Vida se rada spominja na minula leta, ki so bila vseeno bolj „kolektivna“, saj so se na primer izleta prav radi skoraj vsi udeležili, pa četudi so se peljali „na lepše“ s tovarnjakom. Kljub temu je bilo veliko dobre volje in veselja. Pripomnila pa je tudi, da so bili takrat pač še „mladi“. Ne bi verjela, da je samo v tem vzrok.

Teh 30 delovnih let je tudi Vidi hitro minilo, počuti se še vedno dobro, za naprej pa si želi le zdravja. Upam, da se ji bo ta želja v polni meri izpolnila.

ŠUBIC VIKTOR iz DE tkalnice frotirja

Viktorja poznamo bolj kot Mirota, pa se bom še jaz držala te navade.

Pred prihodom v Svilanit je Miro že delal v Titanu v livarni in pri Slovenija ceste v Ljubljani kot varilec. Zaradi vožnje z vlakom na delo in precejšnje izgube časa na poti je poiskal delo v Kamniku in to v Svilanitu. Po poklicu je varilec in to delo je vršil pri nas kar 23 let v mehanični delavnici. Spominja se, kako so se predelovali in montirali tkalski stroji za frotir izdelke, pred tem pa se je na njih tkal vafel. Gradila se je barvarna, pa še marsikje drugje je bilo potrebno Mirovo delo. Po letih dela z varilskimi očali, pa bi skoraj moral „nataktniti“ v pomoč še ena očala, to bi ga pa pri delu motilo, zato je sklenil, da bo raje skrbel za rezervne dele za vse različne tipe tkalskih, pa še kakšnih drugih, strojev. Prijavil se je na razpis za dela mojstra vzdrževalca utensilij in rezervnih delov in ta dela začel opravljati, ko je dobil na prejšnjem delu zameno, kar pa je trajalo kar pol leta. Z

Delavska solidarnost „STRUMICA '84“

delom je tu zadovoljen, ugotavlja pa, da ima tu nižji zaslužek, saj so faktorji neposredne izvajalčeve učinkovitosti v DE 13 nižji od tistih v DE 20, kjer je prej delal.

Z Miro sem se pogovarjala kar na njegovem delovnem mestu. Vzorno urejene police s sto in tisoč raznimi rezervnimi deli. Tu mora biti res red in Miro ga ima, da se najde vsak delček, ki je potreben za zamenjavo, pa naj si bo to za SAURER, GIANI, GROSSE, VITENTAL, VERDOL stroje in drugo.

Miro pri svojem delu pozna tudi slabe strani posameznih tipov strojev v tem, da ve kateri deli bolj trpijo oziroma so potrebni večkratne zamene. Ker je tudi za rezervne dele potrebno precej deviz, pa še „življenjska doba“ nekaterih teh delov je precej kratka, je Miro v svojih razmišljanjih in ustvarjalnosti pripomogel s svojimi inovacijami, da so nekateri doma narejeni deli boljši in trajnejši, pa še deviz zanje ni potrebnih. Za inovaciji pri podajalnih drogovich in krogličnih zgloboh je dobil tudi nagrado. Vem, da so te nagrade bolj simbolične, je pa prijetna zavest, da je s svojim delom precej ali veliko pripomogel k uspehu in boljšemu, nemotenemu delu.

Skrb za delavca se mu zdi sedaj dobra. Včasih je bilo slabše. Spominja se, da je prosil za posojilo za gradnjo hiše, vendar, ker ni prinesel ustrezne dokumentacije, tudi posojila ni dobil, hišo je pa kljub temu naredil in se v njej počuti prav prijetno.

Miro je zadovoljen z delovnimi pogoji, „šefi“ so dobri, dobra je malica v menzi, pa še s podanim informiranjem je zadovoljen. Skratka, dobro se počuti. To pa tudi veliko pomeni.

Miro svoje dopust ne koristi v kakšnem tovarniškem domu, zato raje obiše sestro za nekaj dni, ki živi v obmoškem mestu in to zanj zadostuje. Tudi na sindikalne izlete se je odvadil hoditi, gre pa na ekskurzije, ki jih organizira Društvo izumiteljev in inovatorjev.

Miro ob svojem jubileju že razmišlja o upokojitvi, saj pravi, da mu manjkata samo še dve leti. Želim, da bi mu tudi ti dve delovni leti minili brez težav in da bi potem užival zasluženi pokoj še mnogo let v zdravju in dobri volji.

Prijetno je bilo kramljati z edinim predstavnikom moškega spola med „tridesetletniki“ in prav „džentlemensko“ je dal prednost vsem svojim vrstnicam ter s svojim „S“ počakal do zadnjega.

Jubilanti za 30 let

1. BALANTIČ LJUDMILA	DE 13
2. BERNOT ANICA	DE 42
3. BROJAN JOŽICA	DE 36
4. GRABOVAC MARIJA	DE 36
5. JEREB MARIJA	DE 13
6. KRANJC MIHAELA	DE 10
7. OSOLNIK ZINKA	DE 13
8. PAVIČ IVANKA	DE 13
9. ROZMANIČ VIDA	DE 36
10. ŠUBIC VIKTOR	DE 13

Letos mineva 17 let od dne, ko je osem mest podpisalo listino o pobratenju. Pobuda je prišla iz mesta Gornji Milanovac in tako so takratni sindikalni delavci Kamnika pristopili k pobratenju. Prvo srečanje Karavane solidarnosti je bilo v Makedoniji v mestu Strumica. Tudi letos je Strumica gostila že 17. srečanje delavske solidarnosti in tako se pričinja že tretji krog pobratenja.

Sredi septembra so se v tem makedonskem mestecu srečali predstavniki iz Gornjega Milanovca, Kotořa, Peči, Slavonske Požege, Zrenjanina, Strumice in Kamnika. Iz Svilanita sva se letošnje karavane udeležila Gladek Marjan in jaz.

Na pot smo se člani karavane odpravili v sredo ob 5. uri zjutraj. Pot nas je vodila preko Ljubljane po avto cesti do Čateža, kjer smo jutranjo zaspanost pregnali s kavico in šilcem močnega. Ura je kar hitro tekla in že smo nadaljevali pot proti Zagrebu in naprej do Sremske Mitrovice, kjer smo imeli krajši postanek za kosilo.

Sremska Mitrovica se je razvila na temeljih rimskega mesta „Sirmijuma“, od katerega je dobila naziv vsa regija Save in Donave – današnji Srem. Novo naselje in dandanašnje ime je dobilo mesto po svetem Dimitriju, sprva Dimitrovica in kasneje Mitrovica. Mesto je bogato po kulturnih vrednotah in velik niz spomenikov, ki pričajo o razgibani preteklosti.

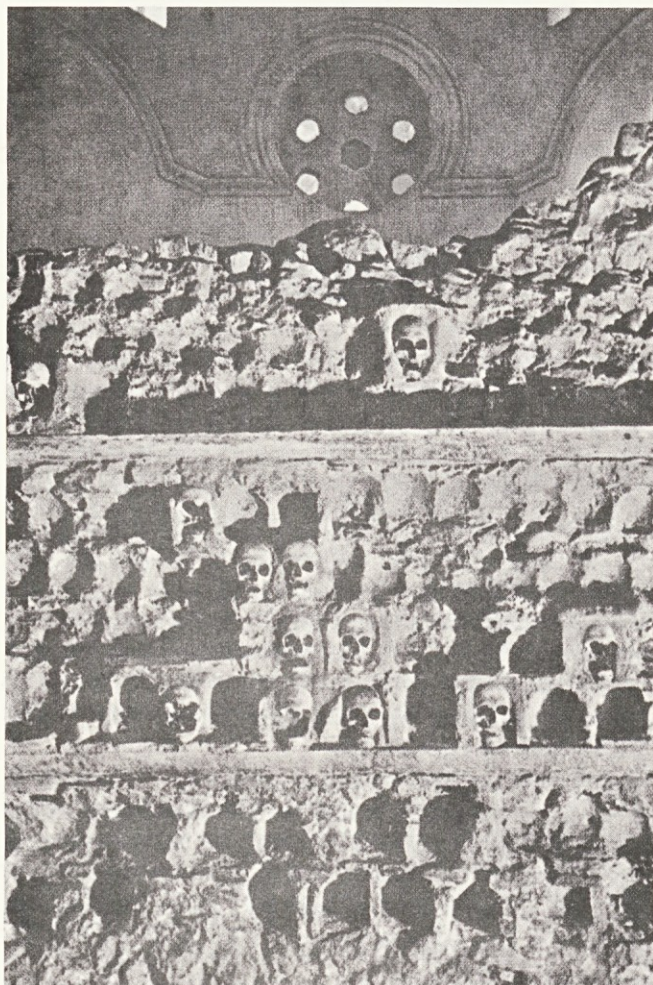
Po kosilu smo se vkrcali na udoben avtobus Kompas in že smo drveli naprej proti Beogradu, kjer smo si želeli ogledati v naši glavni prestolnici še Hišo cvetja in Muzej 25. maj ter rezidenco našega predsednika Tita.

Naše želje pa so se uresničile le delno, saj nam je uspelo videti le rezidenco tov. Tita, njegove igral-

nice biljarda in lovske trofeje, ki jih je predsednik Tito prinesel iz vseh krajev naše domovine — tudi iz Kamniške Bistrice. Žal smo z grenkim razočaranjem zapuščali Dedinje, ker nam niso dovolili obiskati še Hiše cvetja (menda zaradi nogometne tekme), kljub pismenemu dovoljenju socialistične zveze Slovenije in pa nekaj sto kilometrov prevožene poti iz Kamnika.

Tako smo razočarani nad našim glavnim mestom zapustili Dedinje in že nadaljevali pot po Srbiji vse do Niša. Tam smo nameravali prenočiti, kljub utrujenosti od dolge vožnje pa nam je le uspelo zapeti lepo slovensko pesem.

Niš je mesto v Srbiji, ki slovi po težki preteklosti iz časa turških vdorov. V spomin na hude boje stoji v Nišu znameniti muzej Čele-kula.

Čele-kula — stolp iz lobanj so postavili Turki na poti iz Niša v Carigrad, v strah in svarilo vsem Srbom, ki so se upirali Turkom, sezidan je bil po velikem srbskem uporu 1809. V stolp je bilo zazidanih okoli 950 človeških lobanj. Po osvoboditvi Niša 1878 so ga zaščitili pred razpadanjem ter ga leta 1892 obzidali s kapelo. Danes je v Čele-kuli še okoli 60 lobanj.

Ko smo zapustili Niš, smo nadaljevali pot proti Makedoniji, kjer se za krajši čas ustavimo v Skopju. Skopje, glavno mesto Makedonije, je doživelo 26. julija 1963 hud potres, kjer je izgubilo življenje

mного ljudi in je bila povzročena velika materialna škoda. V spomin na te dogodke še danes na železniški postaji stoji ura, ki kaže čas dvajset minut čez pet in je živa priča hude tragedije. Danes je Skopje novo, lepo razvito mesto ob Vardarju, kjer se vidi solidarnost vseh ljudi naše domovine, ki so priskočili na pomoč prizadetim v potresu.

Poslovili smo se od Skopja in se napotili po Makedoniji ter smo bili vedno bližje našemu cilju KARAVANE 84. Vožnja po Makedoniji preko Štipa nas je vedno bolj približevala Strumiški kotlini, ki je izredno bogata in polna poljščin, saj milo podnebje ugodno vpliva na rast vinske trte, tobaka, paprike, feferonov, znamenitih arašidov ter sončnic, ki žarijo kot prava mala sonca. Vsi smo navdušeni nad izredno lepo obdelanimi polji in ugotavljamo, da je Kamnik le preveč oddaljen od Strumice, kjer pa ne vidimo lepih planin, ampak le ravnine in majhne gričke, kjer se pasejo črede ovac.

Karavana je nadaljevala pot proti Strumici. Še nekaj kilometrov pa smo bili na cilju, kjer smo se zbrali vsi iz pobratenih krajev.

Teško je opisati sprejem domačinov, ki so nam zaželeli dobrodošlico. Jugoslavija v malem na nekaj kvadratnih metrih, pesem itd. . . . Strumiška „Mastika“ nam je razgrela srca in dušo in že smo se odpravili v mesto Strumica pred spomenik Goce Delčev, kjer je bil bogat kutlurni program, ob pesmi narodov in narodnosti Jugoslavije, ki živijo v Strumici pa so dokazali, kako lahko v slogi in spoštovanju ohranjujemo kulturo in jezike.

Sledil je pozdravni govor gostiteljev Strumice in Gornjega Milanovca, ki bo gostitelj karavane prihodnje leto. Prenočevali smo v Strumiških toplicah, ki so le nekaj kilometrov oddaljene od Strumice.

Naslednjega dne smo obiskali delovne organizacije in tako spoznali njihovo delo, samoupravljanje in še kaj. Marjan se je podal v „Strumičanko“, delovno organizacijo bombaža, jaz pa iz gole radovednosti v „Grozd“, da bi se seznanila s pripravo njihove znamenite „Mastike“. Oba sva se vrnila polna vtisov in primerjala njihovo delo in organizacijo z našo.

Vrhunec karavane se je približeval in vsi radovedni smo se odpravili na razgovor v zdraviliško halo. Tam nas je o dolgoročnem programu gospodarske stabilizacije seznanil Kiro Gligorov. Orisal je dosedanja prizadevanja gospodarstva in tudi naloge, ki nas čakajo, predvsem sindikalne aktiviste.

Večer smo zaključili udeleženci Karavne '84 na prijetnem srečanju v hotelu Toplice.

Po programu obiskov smo se naslednjega dne zbrali pred spomenikom NOB na hribu nad Strumico. Združena delagacija predstavnikov pobratenih mest je položila venec pred spomenik in se poklonila žrtvam fašizma.

Čakalo nas je le še partizansko kosilo, ki nam je vsem teknilo in potem še zaplesali kolo na pesem Jugoslavija.

Prišel je čas, ko smo se morali zahvaliti gostiteljem za njihovo pozornost in gostoljubnost.

Potovanje nazaj v Kamnik smo zaključili z enotno mislijo, da smo preživeli čudovite dneve, tople

nepozabne dneve ob gostoljubnosti Strumičanov. Ostali bodo prijetni spomini na srečanja z delavci iz vse Jugoslavije. Ta srečanja poglobljajo vez med narodi in narodnostmi, ki cenimo svobodo, napredek in enotnost ter jo prenašamo na mlajše rodove. Naj za slovo od karavane ponovim besede predsednika jugoslovanskih sindikatov:

SREČNO STRUMICA — NASVIDENJE V GORNJEM MILANOVCU!

Alojz KONDA

Bili smo na izletu

Kot vsako leto je Svilanit tudi tokrat povabil svoje upokoјence na izlet. Večina se je povabilu odzvala, saj se je od skupnega števila 111 upokoјencev izleta udeležilo 68 oseb. Z dvema avtobusoma smo se izpred tovarne odpeljali v gorenjski kot do Bohinja. Spotoma smo se ustavili v Kropi. Ogledali smo si fužinarski muzej. Razstavljeni predmeti nazorno prikazujejo kako, trdo je bilo včasih življenje in koliko lepote je bilo vkovane v železo. Zdaj je kroparskim kovačem lažje, ker težka dela opravijo stroji. Brez pridnih rok in znanja pa tudi danes ne gre, saj umetno kovaštvo zahteva oboje. Ustavili smo se tudi v Radovljici kjer smo si ogledali edini čebelarški muzej v Sloveniji in starodavno Šivčevo hišo. Vsi smo z zanimanjem in pozornostjo poslušali

Spominski posnetek

tolmačenje kustusa o nastanku in razvoju tega enkratnega muzeja. Tega dne pa je čas prehitro mineval, ker si vse zanimivosti nismo mogli natančneje ogledati. Kadar si človek želi, da bi bila ura dolga kot dan, mine kot minuta.

Pravijo, da ima v Bohinju dež mlade. Ob našem obisku tega kraja ta trditev ni držala. Bohinjski kot je bil brez sivih oblakov, saj se je s snežno kapo

razkazoval celo očak Triglav. V Bohinju smo se raztepli po okolici Zlatoroga. Nekaterim gobarska žilica ni dala miru in brž so pokukali v gozdovje, drugi pa so se šli okrepčat v hotel. Zopet ta čas, delavec vseh časov, nas je jel preganjati. Troblja avtobusa je klicala zbor. Vsi smo morali pohiteti, kjer koli se je kdo zadrževal. Zasedli smo sedeže avtobusa in brž nazaj v Radovljico. Tu nas je čakalo kosilo in tega smo morali kar na hitro pospraviti. Mlajši upokoјenci so imeli občutek, da so v tovarni na polurni malici. Kakorkoli že tega lepega dne nas je čas proganjal, čeprav ga ravno ni primanjkovalo. Mi upokoјenci pa smo se tudi že odvadili tega, da nam je čas gospodar. Večini udeležencev izleta ni bilo ravno po godu, da smo morali povsod tako hiteti. Želimo si več časa za osebno razvedrilo, medsebojni pogovor in na kraju tudi zapeti kakšno pesem. Za vse to smo bili tokrat prikrajšani, ker se je organizatorjem izleta mudilo nazaj v Kamnik. Dobro vemo, da vsem vse ni prav, pa vendar se moramo podrediti skromnim željam večine.

Kadar nam ni kaj pogodu, se sklicujemo na samoupravljanje, če je pa vse lepo in prav, je to zasluga posameznikov. Zdi se mi, da ni prav, če eden ali dva odločata, kako in kdaj organizirati upokoјenski dan delavcev Svilanita. Prav bi bilo, da se tudi upokoјenci izrečejo morda z anketo, kako in kje bi želeli preživeti upokoјensko srečanje.

Predno smo se razšli, nam je vodja izleta tov. Wigele povedal, kako poteka delo v tovarni, s kakšnimi problemi se ukvarjajo in kaj načrtujejo za nadaljnji razvoj. Žaželel nam je v imenu delavcev zadovoljstva in dobrega zdravja ter povabil na srečanje z delavci Svilanita za tovarniški praznik.

Tudi mi, upokoјenci izrekamo hvaležnost delavcem Svilanita za organizacijo izleta in darilo. Lepo je in prav, da se spominjate svojih bivših delavcev, ki so 35 in več let delali za naš skupni napredek. Dobro delajte, kakor smo mi nekoč, saj čas, ki ga živimo, to zahteva od nas vseh.

Anka HUBAD

Zanimanje pa tako, da . . .

Ves teden, pred petkom, 21. 9. 1984, so mnogoštevilni plakati po mestu vabili na koncert Akademskega pevskega zbora FRANCE PREŠEREN iz Kranja. Gostovanje pevcev je bilo v okviru sodelovanja s Študentskim mešanim pevskim zborom iz Kamnika. Žal pa je na ta dan koncerta ob 20. uri gotovo postalo nerodno samemu, skoraj šestdeset članskemu mešanemu zboru iz Kranja, ob pogledu na tako maloštevilno publiko. Tudi nam, poslušalcem,

so oči uhajale k vhodnim vratom v upanju, da so še kje v Kamniku tisti, ki bodo prišli prisluhnit lepi zborovski pesmi in bodo morda malce zamudili. Kljub deset minutnem čakanju hvaležnih ljubiteljev petja ni bilo, z izjemo srednješolcev, pevcev Študentskega pevsekega zbora, gostiteljev kranjskega Akademskega pevskega zbora.

Kako veličastno deluje zbor, sestavljen iz trideset pevk in šestindvajset pevcev, ko se ti pojavijo na odru! In mi, poslušalci, zroč vanje s slabimi občutki skoraj prazne hale Šolskega centra Ru dolfa Maistra, ki vemo, da so vajeni tako številne publike! Napovedovalka je ob uvodu, ko je predstavljala zbor in njihova gostovanja doma in v svetu, lepo dejala: **ŽAL JE TO ZANIMANJE NA KULTURNEM PRIZORIŠČU PRESLABO OSVETLJENO Z ŽAROMETI KAMNIŠKE JAVNOSTI . . .**

Koncert je kljub vsemu povedanemu izvenel v čudovit, kulturno doživet dogodek, tako sproščen in lep kot že dolgo ne. Strokovno in umetniško dobro pripravljen spored klasične glasbe starih mojstrov, ki se je v drugem delu prelil v doživeto zapete slovenske ljudske pesmi, je maloštevilnim poslušalcem nudil enkratni umetniški večer. Ploskanja ni bilo ne konca ne kraja. Veljalo je vsem pevcem, predvsem pa odličnemu, mlademu zborovodji Tomažu Faganelu, ki si je pridobil vse simpatije poslušalcev.

Nisem noben glasbeni strokovnjak, imam le rada zborovsko petje in lepo domačo pesem, pa ne samo takrat, kadar nastopi LIRA ali kako drugo zveneče pevsko ime. Vprašam pa se in vprašujem tudi druge, kaj nam še v današnjem svetu pomeni kultura, pa tiste bore malo kulturnih dogodkov, ki jih Kamnik sploh premore. Ali našo kulturo izkazujemo samo še na veselicah in ohceti, ali pa znamo prisluhniti tudi lepi, domači slovenski pesmi v dvorani?

Kljub plakatu na naši oglasni deski v DO, je bilo prodanih samo 7 vstopnic za prireditev, pa še to samo dvema interesentoma kljub minimalni ceni 50,00 din. Kaj smo v delovni organizaciji poleg objav, še napravili, da približamo kulturo delavcu? Mu damo samo normo in zahtevamo disciplino? Bomo res vsi skupaj v današnji dirki z življenjem postali roboti brez duše, srca, drugih občutij? !

Marija SITAR

Poslovia se je tudi Zdenka

Tovarišica POGAČAR Zdenka je v Svilanitu začela kot statistik, nadaljevala kot materialni knjigovodja, referent za terjatve in zadnjih sedem let kot vodja finančne operative. Resnost, prizadevnost, strokov-

nost in primeren pristop so vrline, ki so se izkazale posebno pri opravljanju del in nalog vodje finančne operative, ko je bilo kljub težavam pri delu in naravi dela potrebno ohraniti dober poslovni odnos in sodelovanje. Bila je in bo ostala vzgled svojim sodelavcem v strokovnosti, vestnosti, marljivosti. Oktobrska nagrada bo ostala neizbrisen dokaz njenih prizadevanj, saj so sadovi njenega dela nepogrešljivi del celote.

Z željo, da bi še mnogo let ostala zdrava in srečna v krogu svoje družine, se ji na tem mestu za dvajsetletno delo, prizadevnost in prijateljske odnose še enkrat prisrčno zahvaljujemo!

Stane POLJANŠEK

Še na mnoga leta

V začetku junija smo se delavci pripravljalnice kar se je dalo slovesno, poslovili od našega dolgoletnega sodelavca GRDEN Franca. Za slovo smo izkoristili kar sindikalni dan in po ogledu muzeja v Celju in Konfekcije v Rogaški Slatini začeli s programom, ki ga je za nas pripravil France; po kosilu v restavraciji „Sonce“, kjer smo Francetu podelili tudi spominsko darilo od sodelavcev, smo se z avtobusom odpeljali v Francetov priljubljeni in zares lepo urejeni vikend z zidanico, kjer ni manjkalo jedače in pijače, France pa ni pozabil tudi na odlični ansambel s pevci.

Osvojili smo prehodni pokal

Obljubo smo dali in jo držali! Tisto namreč o osvojitvi prehodnega pokala na športnem srečanju 29. septembra, ko smo v lepem, sončnem dopoldnevu tekmovali delavci iz DO „Induplati“, „Dekorativne“ in „Svilanita“. Pa da ne bi mislili, da je bilo obljubo lahko izpolniti! Kje pa; a o tem, kako je „pot tekel v potokih“ bo zapisano v naslednjih vrsticah, zato vas vabim, da preberete vse o naših junakih, ki so med prijetne športne utrinke zapisali še enega.

France je vedel, da smo ga imeli radi in zato ni čudno, da je bilo slovo tako prisrčno in imenitno. Tako je bilo tistega dne v Rogaški. Kako pa preje, ko je v Svilanitu z nami delil vse dobro in slabo vse tja od leta 1952?

Lahko rečem, da je bil eden tistih delavcev Svilanita, ki so jih prekalile preizkušnje v najtežjih časih, ko je šlo za obstanek tovarne. France seveda to najbolje sam ve, saj je bil vseskozi tudi družbenopolitično aktiven kot član organov upravljanja, dober samoupravljaec in med drugimi tudi predsednik upravnega odbora, vseskozi pa aktiven član Gasilskega društva Svilanit.

Največ časa je opravljal zahtevno in nehvaležno delo vodenje izmene v pripravljalnici, kjer se je izkazal kot zelo dober organizator. Svoje podrejene sodelavce je znal usmerjati tako, da je tudi sam najprej poprijel za delo, katerega pa se France ni nikdar sramoval. Zadnja leta se prizkuša tudi kot upravnik doma na Rabu in to v času, ko drugi poležavamo na soncu. France je pač tak človek, da je zadovoljen šele, ko ugotovi, da so zadovoljni tudi drugi.

Naj na koncu še enkrat izrečem Francetu pohvalo in priznanje za ves njegov trud v vseh letih izgradnje Svilanita in mu v imenu sodelavcev zaželim, da bi leto jesen svojega življenja preživel zdrav in zadovoljen v krogu tistih, ki ga imajo radi.

Po številnih deževnih dneh je megleno sobotno jutro obetalo prijazen, sončen dan. Temu primerno je bilo tudi naše razpoloženje, ko smo se zbirali na tovarniškem dvorišču. Za vesele in široke nasmehe smo skrili vso nestrpnost in vnemo pred tekmovanji. Po akademski četrti smo se razkropili po vsem mestu: na kegljišče Planinka, strelišče v Kino dom Kamnik, klubske prostore Društva upokojencev, telovadnico OŠ Tomo Brejc in igrišče pred šolo, peščica tekmovalcev pa je ostala „doma“, na tovarniškem odbojarskem igrišču.

Začetek tekmovanja je bil obetaven, saj so odbojkašice, ali „Svilanitove mamke“, kot so jih odkritosrčno poimenovali osnovnošolci, ki so tistega dopoldneva z zanimanjem spremljali „strašni derbi“ nogometašev, premagale nasprotnice in ekipe SVILANIT prinesle tri dragocene točke za osvojeno prvo mesto. O uspehih tekmovalcev na vseh prizoriščih tekmovanj so se novice širile kot nalezljive ošpice, vedro razpoloženje vseh pa je pregnalo dvome o uspehu naše ekipe. Naravnost eksplozivna je bila novica o zmagi naših nogometašev, ki jim je po dolgoletni tradicionalni zasedbi tretjega ali zadnjega mesta uspel skok na sam vrh. Nejeverno smo zmajevali z glavami in od vodje tekmovanja v nogometu,

Mislimo, mislimo . . .

Prijetno so nas presenetili

Odlični kegljačici Mari in Helena

Bogo v „strelskem“ elementu . . .

Športne discipline	Dekorativna	Induplati	Svilanit	(št. točk)
1. KEGLJANJE	1	2	3	
2. STRELJANJE				
– moški	1	3	2	
– ženske	–	3	2	
3. ŠAH	3	1	2	
4. NAMIZNI TENIS				
s – moški	–	2	3	
– ženske	–	3	2	
5. MALI NOGOMET	2	1	3	
6. ODBOJKA				
– ženske	–	2	3	
– moški	1	2	3	
Seštevek točk	8	19	23	

1. mesto = 3 točke	1. mesto: SVILANIT	23 točk
2. mesto = 2 točke	2. mesto: INDUPLATI	19 točk
3. mesto = 1 točka	3. mesto: DEKORATIVNA	8 točk

našega Rajka, zahtevali zapisnike s tekmovanja. Rezultate je povedal kar „z glave“, a ker pritožb nasprotnih ekip nanje ni bilo, smo mu le upali verjeti, da so naši res „zlati“.

Kot je slavni vodja kasneje povedal, so se mu že hudo tresle hlačnice ob misli, da bi s porazom ekipe izgubil mesto slavnega selektorja, se ve še bolj slavne ekipe Svilanit z golmanom na čelu.

Vsa čast in „kapo dol“ tudi drugim selektorjem ekip in da bi nanje ob veseli zmagi nogometašev ne pozabili, jih kar brž imenujmo: **Dušan** je verjetno skrbno zbiral igralce odbojke, saj nam je spisek teh izročil šele dan pred tekmovanjem. Trud se mu je obrestoval in zaslužno so tudi odbojkaši slavili zmago! **Jože** je tekmovanje vzel na moč resno (kot vedno) in za vzor vsem ostalim prvi sestavil kegljaško tekmovalno ekipo, ki je po razglasitvi rezultatov stopila na srednjo, najvišjo stopničko. **Oba Andreja** iz tkalnice sta imela pri jutranjem zbiranju nekaj težav: en Andrej je delal, drugi pa zaspal, a konec dober vse dobro – ekipa strelcev je zasedla drugo mesto, „zlati sredino“, s katero smo bili vsi sila zadovoljni. Čast in slavo namiznega tenisa sta z odlično igro rešila **Jože** in **Hasib**, ki je kot vodja ekipe popeljal moško ekipo na najvišjo stopničko, žensko pa na eno nižje. Vse je že kazalo, da bodo tudi šahisti slavili zmago, pa jim je sreča tik pred koncem obrnila hrbet in so le za pol točke zaostali za najboljšimi. Kakorkoli že, **Milan** je tudi pri mojstrih pomikanja črno belih figuric imel „srečno“ roko in dve točki za drugo mesto sta več kot zadostovali pri skupnem seštevku točk, ki je ekipi Svilanit po triletнем premoru, prinesel prvo mesto. Veselja in radosti po končanem tekmovanju ni bilo konca; zmaga, ki nam je prinesla lep, velik in blesteč pokal, ki je potoval iz rok v roke z žlahtno kapljico, nam je zarosila poglede, Rajkove popevke in šale pa so nam pričarale nekaj lepih uric, ki smo si jih po napornem dopoldnevu prav vsi zaslužili!

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta se iskreno zahvaljujem sodelavcem iz Računskega centra in Gospodarsko finančne službe za izrečeno sožalje, izkazano pomoč in spremstvo na njegovi zadnji poti.

TURK Helena

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujem sodelavkam iz kontrole za prelepo darilo ob odhodu v pokoj, enako tudi sodelavkam iz šivalnice in tkalnice. Bogata in dragocena darila mi bodo ostala neizbrisen spomin na vse, s katerimi sem preživela mnoga leta v Svilanitu. HVALA!

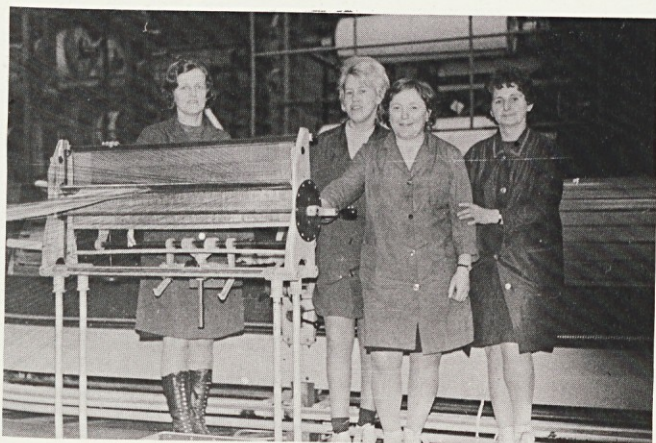
KAVČIČ Vida

Ob otvoritvi „nove“ trgovine – nekoč

Delavci iz previjalnice pred skoraj dvajsetimi leti

Tudi ta arhivski posnetek je iz previjalnice

„KAMNIŠKI TEKSTILEC“
LETNIK XXII. ŠT. 9–10 1984
GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE
„SVILANIT“ KAMNIK
GLASILO UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR:
Adi Kužnik, Anka Hubad, Zdenka Bricelj,
Jožica Lanišek-Golob, Alojz Jerman
Odgovorni urednik: WIEGELE BOGO
Tehnični urednik: SKAMEN IVANA
NAKLADA: 800 izvodov
Tisk: RPC – TOZD AP Idrija

